

Rapportering till VA-databaser vid driftstörningar – med förslag till kodlista

Mathias von Scherling

Annika Malm

Helene Sörelius

Svenskt Vatten Utveckling

Svenskt Vatten Utveckling (SVU) är kommunernas eget FoU-program om kommunal VA-teknik. Programmet finansieras i sin helhet av kommunerna. Programmet lägger tonvikten på tillämpad forskning och utveckling inom det kommunala VA-området.

Författaren är ensam ansvarig för rapportens innehåll, varför detta ej kan åberopas såsom representerande Svenskt Vattens ståndpunkt.

Svenskt Vatten Utveckling
Svenskt Vatten AB
Box 14057
167 14 Bromma
Tfn 08-506 002 00
Fax 08-506 002 10
svensktvatten@svensktvatten.se
www.svensktvatten.se
Svenskt Vatten AB är servicebolag till föreningen Svenskt Vatten.

Rapportens titel:	Rapportering till VA-databaser vid driftstörningar – med förslag till kodlista
Title of the report:	Documentation of pipe disturbances and failures in the drinking water and wastewater networks
Författare:	Mathias von Scherling, Annika Malm, Helene Sörelius RISE
Rapportnummer:	2019-10
Antal sidor:	62
Sammandrag:	Driftstörningar inom VA-verksamheten ska rapporteras till en VA-databas och dokumenteras. Dokumentationen innehåller vital information för VA-organisationen som ska planera underhåll och förnyelse samt följa upp sin verksamhet. Därför är det viktigt att rapporteringen utförs konsekvent och korrekt. Hittills har rapporteringen av driftstörningsdata skett på olika sätt till olika databaser. Rapporten innehåller förslag för en mer enhetlig rapportering, förslag till en kodlista med definitioner samt en beskrivning av arbetsflödet.
Abstract:	Documentation of operational disruptions contains vital information for maintenance and renewal planning and asset management. It is therefore important that the documentation is done consistently and correctly. The report contains a proposal for a code list with definitions and a description of the workflow.
Sökord:	Driftstörning, fel, ledningsnät, databas, dokumentation
Keywords:	Disturbancies, failures, pipe network, database, documentation
Målgrupper:	Underhållsingenjörer, planerare inom förnyelse, databasleverantörer, driftansvariga
Omslagsbild:	Foto: Lagad vattenläcka, Helena Mårtensson. Kollage: Mathias von Scherling. RISE
Rapport:	Finns att hämta hem som PDF-fil från Svenskt Vattens webbplats www.svensktvatten.se
Utgivningsår:	2019
Utgivare:	Svenskt Vatten AB © Svenskt Vatten AB
Om projektet	
Projektnummer:	17-109
Projektets namn:	Förslag till standard för driftstörningsdata till VA-databaser
Projektets finansiering:	Svenskt Vatten Utveckling

Förord

Denna rapport ger ett förslag till strukturering och rapportering av driftstörningsdata. Den omfattar också förslag till en kodlista som innehåller de viktigaste driftstörningskoderna. För att få ett bra underlag är det viktigt att se till hela flödet vid störningshanteringen – både till innehåll och struktur.

Det är inte enkelt att på ett entydigt sätt strukturera allt som kan tänkas störa en VA-verksamhet, de fel och orsaker som hör till samt de insatser som genomförs i en entydig trädstruktur. Arbetet har pågått länge hos VA-organisationer och databastillverkare och det kan konstateras att det är svårt på grund av olika orsaker. En orsak är att ett fel kan leda till ett annat fel i långa kedjor och behöva dyka upp på olika platser i en struktur. En annan orsak är att det redan finns inarbetade arbetssätt inom organisationerna som inte alltid följer en strikt logisk struktur.

Olika databaser har i dag olika struktur för hur man bygger upp rapporteringen kring en driftstörning, och det är författarnas avsikt att de föreslagna koderna ska kunna användas fristående även om det inte går att följa rapportens rekommenderade struktur. Förhoppningen är att strukturen och dataalternativen ska vara ett stöd vid uppbyggnad av blanketter och driftstörningsdatabaser.

Projektet har genomförts av Mathias von Scherling, Annika Malm och Helene Sörelius på RISE, Research Institutes of Sweden, tillsammans med en referensgrupp bestående av representanter från VA-organisationer (Kungsbacka, MIVA, Mälarenergi, Skara Energi, Stockholm Vatten och Avfall, Telge Nät, Järfälla, Tekniska Verken, VA-Syd, VAKIN, Värnamo och Västvatten) och databasleverantörer (Digpro, S-Group Solutions, Sokigo, Trimble och VA-utveckling).

Anne Adrup och Hans Bäckman har varit representanter för Svenskt Vattens räkning. Projektet har också stämts av mot pågående arbeten med framtagande av två publikationer, en avseende förnyelseplanering för ledningsnät och en avseende underhåll av VA-system.

Innehåll

Förord	3
Sammanfattning	6
Summary	7
1 Inledning	8
1.1 Bakgrund	8
1.2 Syfte	9
1.3 Avgränsningar	9
1.4 Genomförande	10
2 Driftstörningshantering	11
2.1 Definition	11
2.2 Angående koppling till använda begrepp och definitioner i standard för terminologi kring underhåll	11
2.3 Informationsflödet kring en driftstörning	12
2.4 Struktur för rapportering	13
2.5 Erfarenheter hos användare	14
2.6 Parametrar av vikt för underhålls- och förnyelseplanering	15
3 Informationsinsamling	17
3.1 Driftstörnings- fel- och insatskoder	17
3.2 Fritextfält och kommentarer	18
3.3 Koppling till data som redan finns	18
3.4 Komplementinformation vid driftstörningsrapportering	20
4 Slutsatser och diskussion	22
5 Framtidens möjligheter och gårdagens situation	23
6 Referenser	24
Bilagor	25
Bilaga 1 • Driftstörningsblanketter från några kommuner	25
Bilaga 2 • Rekommenderad struktur för blankett utifrån denna rapport	40
Bilaga 3 • Minienkät kring driftstörningsdatabaser från några kommuner	42
Bilaga 4 • Kodlista med definitioner	49

Sammanfattning

Driftstörningar inom VA-verksamheten ska rapporteras till en VA-databas och dokumenteras. Dokumentationen innehåller vital information för VA-organisationen som ska planera underhåll och förnyelse samt följa upp sin verksamhet. Därför är det viktigt att rapporteringen utförs konsekvent och korrekt. Hittills har rapporteringen av driftstörningsdata skett på olika sätt till olika databaser. Rapporten innehåller förslag för en mer enhetlig rapportering, förslag till en kodlista med definitioner samt en beskrivning av arbetsflödet.

En driftstörning är något som medför att VA-organisationens huvuduppgifter inte uppfylls eller hotas. Det kan vara till exempel en vattenläcka. Konsekvensen är att någon saknar vatten i kranen. Felet vet man först när ledningen har schaktats fram, och det kan till exempel vara att röret har gått av. Orsaken till felet kan vara en sättning eller korrosionsskador. Utifrån kunskap om felet och dess orsak görs sedan en insats.

För att kunna bedriva underhålls- och förnyelseplanering på ett bra sätt är det viktigt att orsakerna till driftstörningar och fel analyseras. En genomgående tanke är att rapporteringen delas upp i tre delar: driftstörningar, fel och insatser. Driftstörningar och deras konsekvenser ska hållas isär, liksom fel och orsaker till att fel har uppkommit. Det ska finnas möjlighet att rapportera observationer, men säker och objektiv kunskap som till exempel rörbrott ska skiljas från mer osäkra antaganden om orsaker som korrosion eller frysning.

Projektet har genomförts av forskningsinstitutet RISE tillsammans med en referensgrupp sammansatt av representanter från ett tiotal VA-organisationer och några databasleverantörer. Syftet var att ta fram ett förslag till tillvägagångssätt för hur driftstörnings-, fel- och insatsdata ska rapporteras till VA-databaser på ett mer enhetligt och strukturerat sätt än vad som sker i dag. Projektet har dels samlat in material från kommuner och databasleverantörer över vilka driftstörnings-, fel- och insatstyper som används, dels gjort en litteraturgenomgång kring nödvändiga parametrar att rapportera. Den föreslagna strukturen illustreras i rapporten i form av en blankett, även om ett digitalt tillvägagångssätt förordas.

Projektet har också tagit fram ett förslag till kodlista med definitioner för driftstörningar med tillhörande fel och efterföljande insatser som är av betydelse för underhålls- och förnyelseplanering, verksamhetsuppföljning, jämförelse och forskning. Ska man ha många eller få koder? Med tanke på verksamhetsuppföljning är det ett begränsat antal driftstörningar som är viktiga, men för förnyelse- och underhållsplanering gäller ofta att ju fler fel och orsaker desto bättre, så länge informationen är korrekt. För insatser finns det egentligen inga begränsningar. Det hela blir en fråga om att anpassa antalet koder till en nivå som organisationen "mäktar med".

Summary

The purpose of the project was to describe how to report operational disruptions, failures, failure causes and taken measures should be reported to databases for the water and sewer network in a more uniform and structured manner. The structure is illustrated as schematic form and descriptions in the report, even if a digital approach is recommended.

Furthermore, the project has proposed a code list with definitions for operational disruptions, failures, failure causes and taken measures of significance for maintenance and renewal planning, as well as for operational follow-up, benchmarking and research.

A consistent idea in the reporting is a three-part division in operational disturbances – failures – measures, but within these, distinguish between operating disruptions from the consequences of operational disruptions and between failures and (probable) causes of the failures. Providing opportunity for reporting observations, but also being able to distinguish secure, objective knowledge such as pipe breaks from the theories of causes such as corrosion, freezing etc.

The project has collected material from municipalities and database suppliers over which types of operational disturbances, faults and measures are used. The project has also made a literature review of the necessary parameters to report.

The project has been performed by Mathias von Scherling, Annika Malm and Helene Sörelus at RISE, Research Institutes of Sweden, together with a reference group consisting of representatives from water and sanitation organizations (Kungsbacka, MIVA, Mälarenergi, Skara Energi, Stockholm Water and Waste, Telge Nät, Järfälla, Tekniska Verken, VA-Syd, VAKIN, Värnamo and Västvatten) and database suppliers (Digpro, S-Group Solutions, Sokigo, Trimble and VA-utveckling). Anne Adrup and Hans Bäckman have been the representatives from Svenskt Vatten. The project has also had contacts with the group working with the production of two Svenskt Vatten publications. One regarding renewal and one regarding an update an update of the Svenskt Vatten publication P39 – operation and maintenance of the water and sewer network.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

I kravspecifikationen i standarden för förvaltning av tillgångar ISO 55000 (Svensk Standard, 2014) fastställs att när avvikelser som berör en tillgång sker så ska: avvikelserna och dess konsekvenser hanteras; avvikelserna granskas och orsakerna ska utredas för att undvika upprepning; åtgärder genomförs; åtgärders effekt utvärderas; och om så nödvändigt, förändringar i ledningssystemet för tillgångar genomförs. Organisationen ska dokumentera och spara information om avvikelsernas natur och varje vidtagna åtgärd.

Med andra ord så behövs det information om: Vad som hände "Driftstörning"; Vilka konsekvenser det fick "Konsekvens"; Vad det berodde på "Fel"; Information som hjälper till att undvika problem i framtiden "Bakomliggande orsak"; Vad som gjordes för att lösa problemet "Insats". Tankegången visas schematiskt i tre steg i Figur 1-1 nedan.

Figur 1-1 Vid hantering av en driftstörning uppkommer en mängd frågor av relevans för att bedöma skadeverkningar och att i förlängningen undvika att det uppkommer igen.

Olika VA-organisationer har olika sätt att samla in driftstörningsdata. De flesta har någon form av GIS-baserat systemstöd för hantering av driftstörningar och planering av insatser på ledningsnätet men fortfarande görs en hel del av datainsamlingen via blanketter. En hel del av driftstörningarna är föremål för måluppföljning inom verksamheten och rapporteras även till exempelvis VASS (Svenskt Vattens statistikdatabas) och Hållbarhetsindex (Svenskt Vatten, 2018).

Ofta hanterar systemen också andra uppgifter än rena driftstörningar. Ett vanligt förekommande problem vid verksamhetsuppföljning är att skilja på kundklagomål från faktiska driftstörningar – var det ett stopp ute på ledningsnätet eller var det något annat som inträffat inne på fastigheten.

Vid jämförande studier medför verksamheternas olika sätt att rapportera problem för statistisk bearbetning av driftstörningsdata och vidare analys. De blanketter och inmatningsformulär till databaser som används på kommunerna är olika utformade. Om data skulle insamlas på ett mer enhetligt sätt kommer det att medföra ett bättre underlag för prioriteringar

av förnyelse och underhåll på ledningsnätet för verksamheten och förenkla jämförelse med andra verksamheter.

Rutiner kring driftstörningsdokumentation har en längre historia än de digitala GIS-kartor som finns idag som möjliggör att information som tidigare var tvungen att matas in manuellt nu går att koppla ihop automatiskt.

Många verksamheter har varit med om byte av databas där driftstörningarna är registrerade vilket inte är helt okomplicerat och leder till översättningsproblem när man går från gammalt till nytt. En inrapportering i databaser som är mer oberoende av vilken databasleverantör VA-verksamheten använder är önskvärd. En enhetlig datainsamling kommer underlätta vid versionsuppdateringar samt vid byte av leverantör.

1.2 Syfte

Syftet med projektet är att ta fram ett förslag till tillvägagångssätt för hur driftstörnings-, fel- och insatsdata ska rapporteras till VA-databaser på ett mer enhetligt och strukturerat sätt. Insamlingen av data ska såväl säkerställa en god drift- och förnyelseplanering som ge underlag för analys, jämförelse och forskning. Strukturen illustreras i form av en blankett och beskrivningar i rapporten även om ett digitalt tillvägagångssätt förordas.

Underlaget ska hjälpa till att stödja inrapportering för att minska felrapportering, för att underlätta jämförelser mellan organisationer och för att möjliggöra bättre uppföljning.

Projektet syftar även till att ta fram en definierad kodlista med markering av viktiga koder med hänsyn till drift- och underhållsplanering samt verksamhetsuppföljning. Även förslag till koder och definitioner av insatser tas fram även om de inte ingick i det ursprungliga projektet eftersom de ofta omfattas av de blanketter som används hos VA-verksamheter.

1.3 Avgränsningar

Det finns fler förekommande driftstörnings-, fel- och insatskoder än de som behandlats i denna rapport. Detta är avsiktligt för att fokusera på just det som är driftstörningar och de identifierade fel, orsaker och efterföljande insatser som följer på detta.

Driftstörnings-, fel- och insatstyperna begränsas till störningar i vattendistribution och avloppsvattenavledning som kan uppstå på ledningsnätet. I ledningsnätet ingår anordningar som till exempel ventiler, brandposter, nedstigningsbrunnar. Men rapporten går inte in i mer komplexa anläggningar som t.ex. pumpstationer, avsättningsmagasin eller reningsanläggningar.

Anledningen till denna avgränsning är att hålla rapporten enkel och överskådlig.

De begrepp som används i denna rapport följer inte helt de standarder som finns, men i avsnitt 2.2 beskrivs kopplingen till den standard som finns för terminologi inom underhåll.

1.4 Genomförande

För att få underlag till en definierad kodlista så har driftstörningsblanketter från ett tiotal VA-organisationer samt kodlistor från VA-databassystem samlats in.

Viktig information har inhämtats ifrån den tidigare framtagna Handbok i förnyelseplanering av VA- ledningar (Malm, o.a., 2011), det Vinnova-finansierade projektet "Pipestatus" (Malm, Mokhlesi, Sernhed, & Yarahmadi, 2016) samt "Framtidens hållbara VA-ledningssystem" (Mårtensson, Malm, Sederholm, Sällström, & Trägårdh, 2018). Också det pågående arbetet med uppdatering av Svenskt Vattens publikation P39 Drift och skötsel av VA-nät har varit inspiration för rapportens uppbyggnad och kodlista för driftstörnings-, fel och insatstyper. När det gäller driftstörningar har hållbarhetsindex varit grund för urval.

Även en liten minienkät riktad till personal på några av de deltagande organisationerna har genomförts för att fånga upp praktiska erfarenheter.

Fyra referensgruppsmöten har hållits under projektet.

2 Driftstörningshantering

2.1 Definition

En driftstörning definieras här som något som medför att VA-organisationens huvuduppgift (Figur 2-1) inte uppfylls eller hotas.

Figur 2-1 VA-organisationens huvuduppgift

Däriigenom är till exempel såväl vattenläckor och avloppsstopp som utläckage av avloppsvatten och bräddningar driftstörningar. Den sista skulle kunna ses som en konsekvens av till exempel ett stopp eller otillräcklig kapacitet.

2.2 Angående koppling till använda begrepp och definitioner i standard för terminologi kring underhåll.

Det finns en standard för underhållstermer som går under benämningen SS-EN 13306 Underhåll – Terminologi (Svensk Standard, 2017) där olika termer i samband med underhåll behandlas. Standarden omfattar inte hela det flöde som här beskrivs utan fokuserar mer på fel, orsak till fel och framförallt på underhållsåtgärder.

Ett *fel* definieras i SS-EN 13306 som ”upphörande av en enhets förmåga att utföra krävd funktion”.

Felet kan ha en *felorsak* och vara av olika karaktär som *förslitningsfel*, *åldringsfel* och *användningsfel*. Många termer passar bättre på delar i ett maskineri där fel på en enhet (*primärfel*) kan orsaka fel på en annan enhet (*sekundärfel*).

När det gäller underhåll så är det viktigt att skilja på vad som är *förbättringar*, vad som är *förebyggande underhåll* och vad som är *avhjälpande underhåll*. *Avhjälpande underhåll* – *akut* eller *uppskjutet* – är det som det oftast handlar om när det gäller driftstörningar och är något man med en bra underhållsstrategi helst helt vill undvika.

Fel kan leda till driftavbrott och ge andra konsekvenser men det är inte fokus för SS-EN 13306 varför begreppen driftstörning och konsekvens även fortsättningsvis används i denna rapport.

Vid hantering av en driftstörning så ökar mängden information successivt genom hela flödet. Från början får man kännedom om händelsen, t.ex. genom ett telefonsamtal. Informationen i det läget är ofta osäker och man vet oftast bara vad som hänt men kanske inte vad det beror på. Det är inte heller helt säkert att det som sägs verkligen har hänt. Successivt så ökar kunskapen. När man varit på plats och undersökt så kan man konstatera vilket fel det är och man kan också bilda sig en uppfattning om vad orsakat felet. Kanske upptäcker man här något som gör att man måste korrigera den första informationen man skrev in under driftstörningen. Till sist görs en insats för att avhjälpa felet och då erhålls ofta kompletterande information om felet men också om driftstörningen i sig.

Till exempel. Någon ringer in och anmäler att det är stopp i ledningen. Det har också regnat kraftigt. En spolbil skickas ut men påträffar inget stopp. Eftersom det inte är första gången som klagomål uppstår så görs också en rörinspektion och man påträffar ganska mycket rötter varvid den ursprungliga driftstörningen ändras från stopp till baktryck som tros ha uppstått i samband med högre flöden vid regn. Slutligen rotskärs ledningen men man tar också beslut om att strumpa den för att undvika framtida problem. Rörinspektionen ledde också till att servislägena fick justeras och en del av ledningssträckan byta material i databasen.

2.4 Struktur för rapportering

Det är viktigt att det finns en logisk struktur för driftstörningsdokumentationen. I Figur 2-2 visas en beskrivning av flödet. Men hur bör en pappersblankett eller ett formulär i databasen utformas? I Figur 2-3 visas en struktur som används på många pappersblanketter, se bilaga 1, vilket är resultatet av mångårigt arbete. Strukturen följer ”Driftstörning”/ ”Konsekvens” → ”Fel”/felorsak → ”Insats” tänket. Många blanketter har också fält för att föra in data om själva ledningen. Detta kan naturligtvis vara nödvändigt i det fall information saknas eller är felaktig, så att databasen kan rättas, men i många fall görs det enklare genom att med ett objekt-id koppla den information som redan finns i andra databaser till störningen. Detta nyttjas också i flera VA-databaser som finns på marknaden. I bilaga 2 visas ett förslag till struktur för en generell driftstörningsblankett.

I RAPPORTERINGSFORMULÄR		LÄNKAD INFO.
Tidpunkt Plats	DRIFTSTÖRNING KONSEKVENSS	• Tidig. händelser • Antal drabbade • Skadeärenden • Samband med andra händelser som t.ex. regn
FEL ORSAK Övriga iakttagelser	Objekt-id	• Lokalisering • Ledningsslag • Material • Läggningsår • Markförhåll. • ...
Tidpunkt Insatstid Projektnummer	INSATS	• Kostnad

Figur 2-3 Många driftstörningsblanketter (se bilaga 1) har en struktur liknande ovan vilken följer flödet från driftstörning till insats. Det är dock inte nödvändigt att mata in all data då mycket kan länkas från andra datakällor, se blåmarkerad text och rutor.

En driftstörning kan vara en vattenläcka och konsekvensen är att någon saknar vatten i kranen. Ibland kan konsekvensen göra att störningen upp-

täcks. Läckan kan ha pågått länge. Felet vet man först när ledningen schaktats fram och det kan vara att röret gått av. Den bakomliggande orsaken kan vara att det har varit en sättning på sträckan eller korrosionsskador. Utifrån detta görs en insats. Att skilja på fel och orsak är inte alltid lätt men det ger bra information för en analys. Ett stopp som beror på sediment och fett i ledningen kan vara en engångshändelse eller föranleda en förnyelse om "förstoppningen" kom sig av att ledningen hade en svacka.

Databassystemet sätter ofta begränsningar för hur rapportering kan ske men idealt så kunde fler konsekvenser, fel, bakomliggande orsaker och insatser kopplas till en och samma driftstörning. I en pappersblankett låter sig detta göras enkelt med flera ibockade rutor.

De sektionerna i den konceptuella strukturen i Figur 2-3 speglar också att driftstörning, fel och insatser kan existera oberoende av varandra. Det finns driftstörningar som ej kan bekräftas och alltså inte har några identifierade fel. Det finns insatser som görs utan att tidigare fel påträffats. Det finns också observationer från undersökningar som hittar fel men som vare sig leder till driftstörningar eller insatser (till exempel rörinspektioner) som man skulle kunna vilja lagra i samma databas trots att de inte kopplas ihop med några driftstörningar eller insatser.

2.5 Erfarenheter hos användare

Det finns olika anledningar för VA-organisationen med att rapportera in till driftstörningsdatasystem – från det självklara att hantera störningen och kunder till att lägga in planering av insatser och spara noteringar om händelsen. Men systemen är också indata till verksamhetsuppföljning och underhålls- och förnyelseplanering och bidrar till att öka kunskapen om systemet. I förlängningen kan goda dokumenteringsrutiner möjliggöra analys och forskning på material och metoder.

Fler och fler kommuner övergår till att sköta rapportering direkt in i systemen utan att gå via pappersblanketter.

En mindre enkätundersökning kring digitala driftstörningssystem genomfördes bland några av de deltagande kommunerna, se bilaga 3. Frågorna rörde tillämpningsområden, möjligheter till uppföljning och praktiska erfarenheter av systemet. I regel var de tillfrågade ganska nöjda med systemet och upplevde att de hade goda möjligheter att anpassa sitt system efter verksamhetens behov. Uppföljning kräver i regel en del handpåläggning och kvalitetssäkring.

Det kom upp att vissa koder används i liten utsträckning. Det är en god ide att inom verksamheten gemensamt bestämma sig för hur driftstörningar ska rapporteras för att kvalitetssäkra materialet. Många har redan rensat sina driftkoder från de som sällan användas. Till exempel hade Telge nät reducerat listan av driftstörningar och fel ned till 23 koder. Samtidigt bör man fundera över syftet med rensningar. En kommun brukade inte registrera klagomål eftersom det blev så många problemsymboler i kartan. I det läget kan det vara bättre att fundera på hur resultatet presenteras i VA-kartan än att reducera informationsinsamlingen.

Det framkom i enkätundersökning och referensgruppsmöten hur viktigt det är att motivera och göra det enkelt att rapportera för driftpersonalen. Det är viktigt att kopplingen mellan driftstörnings-rapportering och förnyelse och underhållsplaner görs tydlig. Det är bättre att ha få parametrar som rapporteras väl än många som inte rapporteras alls. Antalet efterfrågade uppgifter måste därför balanseras mot nytta samt möjligheten att få ett bra heltäckande dataunderlag för analys.

2.6 Parametrar av vikt för underhålls- och förnyelseplanering

Driftstörningar är en viktig parameter för livslängdsbedömning. I en rapport i projektet Pipestatus (Malm, Mokhlesi, Sernhed, & Yarahmadi, 2016) refereras en studie av Barqavi och Zayed (2006) där den viktigaste enskilda parametern för livslängdsbedömning för ledningar befanns vara antalet av tidigare driftstörningar. När det gäller vattenledningar så listar rapporten i Pipestatusprojektet material, installationsperiod och ålder, dimension, jordkorrosivitet, inre och yttre laster, temperatur, korrosion, vattentryck, alkalinitet som viktiga faktorer för livslängdsbedömning. En del av dessa parametrar kan fångas upp med driftstörningsrapportering medan det för andra kan vara svårare att få tillförlitliga data.

I en SVU-rapport kring värdering av VA-nät (Stahre, Mellström, & Adamsson, 2007) föreslås att nyckeltal tas fram för värdering av VA-nätet. Inom vatten behövs nyckeltal för mikrobiologiska och kemiska ej godkända vattenprover, klagomål på dricksvattenkvaliteten, läckor på huvudledning, läckor på serviser och allmänt rörläckage. På avloppssidan behövs nyckeltal för avloppsstopp i huvudledning, avloppsstopp i servisledning, källaröversvämningar, källaröversvämningar i samband med nederbörd samt inläckage och felkopplingar. Driftstörningsrapporteringen bör stödja framtagandet av dessa nyckeltal.

Under arbetet med SVU-rapporten "Framtidens hållbara VA-System" (Mårtensson, Malm, Sederholm, Sällström, & Trägårdh, 2018) har bl.a. följande faktorer identifierats av stor vikt för en lång livslängd på ledningsnätet: Smart förnyelseplanering; Statusbedömning av befintliga vattenledningsnät; Produkt- och materialutveckling; Drift och underhåll. Också här är en god dokumentation av driftstörnings-, fel- och insatstyper av stor vikt för arbetet.

Svenskt Vatten har utvecklat hållbarhetsindex som ett verktyg för att analysera och utveckla den kommunala VA-verksamhetens hållbarhet på kort och lång sikt. Hållbarhetsindex är framtaget för att möta flera olika strategiska behov inom den kommunala VA-verksamheten. Hållbarhetsindex delas upp på hållbara tjänster för brukare, miljömässig hållbarhet och hållbara resurser och ställer krav på rapportering av

- Prover som klassats som otjänliga eller tjänliga med anmärkning och hur dessa följts upp.
- Leveransavbrott på ledningsnät som minuter per brukare
- Källaröversvämningar

- Vattenförluster som mått på miljöpåverkan och status på ledningsnätet
- Bräddning till känsliga recipienter och vattentäkter
- Status på avloppsnätet utvärderat från rörinspektioner, stopp, spolbehov och ledningskollapser.

I en SVU-rapport Prioriterade nyckeltal för VA-verksamheten (Malm, Svensson, Bondelind, & Balmér, 2018) som tar sin utgångspunkt från hållbarhetsindex föreslås utöver parametrarna i hållbarhetsindex att följande utvärderas:

- Tillskottsvatten
- Antal klagomål på vattenkvalitet (lukt, smak, färg) samt tryck
- Fördelning mellan akut och planerat underhåll
- Egenfunna läckor
- Läckfrekvens per material
- Kokningsrekommendationer
- Tid på avbrott för medelbrukare drabbad av vattenläcka
- Utfärdade bevattningsförbud

Driftstörningsrapportering skapar ett värdefullt beslutsunderlag för verksamhetsstyrning. I vissa lägen finns den kompletta informationen inom driftstörningssystemet. I andra lägen kan driftstörningssystemet tillhandahålla delinformation. Systemet kan vara en bra lagringsplats för information som därigenom blir sökbar.

3 Informationsinsamling

3.1 Driftstörnings- fel- och insatskoder

Koderna i den framtagna kodlistan, se bilaga 4, utgår från den gamla "VABAS" koden. VABAS ägdes av VAV och hanterade ledningsinformation och det slogs senare ihop med VBB:s DUF-program (Drift-Underhåll-Förnyelse). Det saknas beskrivande dokument för denna kod men dess koder finns inbyggda i VA-databaser som t.ex. VA-banken¹, och VABAS.² Med tiden har fler koder tillförts biblioteket. Vissa koder har fått ökad uppmärksamhet genom till exempel publikation P93 för rörinspektion av avloppsnät (Svenskt Vatten, 2006). De flesta koderna är släkt med klartexten, som till exempel RBR för RörBRott och STO för STOpp liksom FRF för Främmande Föremål, medan andras förkortning är mer oklar som t.ex. AMI för invändig korrosion (kanske Angrepp Material Inre). Endast tre positioner är inte helt optimalt när man vill beskriva många olika typer av driftstörningar och fel. Det inträffar ofta att den mest optimala förkortningen redan är upptagen.

En av författarnas önskan var att byta koder med oklara namn eller öka antalet positioner i koden men då det skulle leda till en hel del följdkostnader i att uppdatera databaser och tillhörande instruktioner har beslut tagits att inte röra själva koden utan istället fokusera på klartexten och definitionen. Vissa definitioner blir ganska platta av typen ROT, Rötter, "Rötter har växt in genom fog eller spricka", men det är förmodligen att föredra framför allt för teoretiska förklaringar som till exempel att korrosion – upplösning av en metall på grund av elektrokemiska reaktioner i närvaro av en elektrolyt.

Kodlistan visas sist i rapporten i bilaga 4. Listan är uppbyggd med sju fält.

KOD	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar

I fältet "Ny" markeras nya koder med en asterisk. Det finns också en markering om tillämpbarheten för vatten (V) respektive avlopp (A). I "avlopp" ingår såväl spillvattenledningar, kombinerade ledningar och dagvattenledningar. Viktiga koder med hänsyn till verksamhetsuppföljning samt underlag för förnyelse- och underhållsplanering är markerade med en understrykning.

Olika VA-databaser är olika uppbyggda men författarna har valt att ändå ha grupperingar för att strukturera och sortera data. Huvudgrupperingar är driftstörningar, fel och insatser. Till driftstörningar finns en viktig undergruppering *konsekvenser av driftstörningar* som tekniskt sett inte utgör själva driftstörningen. Under fel finns en viktig undergruppering *bakomliggande orsaker* som har orsakat andra fel.

¹ VA-Utveckling i Växjö AB

² SOKIGO AB

Vad är ett optimalt antal? En för stor flora gör det svårare att hitta rätt kod och riskerar att samma störning rapporteras på flera olika sätt. I "vabas"-floran finns över 200 driftstörningar och fel. På Telge nät har man till exempel reducerat listan till 23 driftstörningar och fel.

I listan har väsentliga koder tagits med. Rättmätiga invändningar har gjorts att vissa är svåra att rapportera och kanske att det är svårt att erhålla en heltäckande bild av problemet. Det görs här ändå bedömningen att svårigheten att upptäcka och rapportera inte borde begränsa vad som kan rapporteras.

I vabaskoderna från Sokigo och VA-utveckling så finns över 100 driftstörnings- och felkoder samt över 200 insatskoder. Det är av vikt att begränsa antalet driftstörningar och i viss mån antalet fel. Men när det gäller insatser så finns inget sådant behov. Denna utredning utgår framförallt från driftstörningar och tillhörande fel och är ingalunda helt komplett.

Att dokumentera vanligt förekommande störningar med specifika koder är viktigt för att kunna göra vettiga analyser, men att ha detaljerade koder för sällan förekommande problem tillför inte mycket. I de senare fallen är det bättre att använda en huvudkod och sedan i fritext beskriva problemet, och därefter lösa problemet.

3.2 Fritextfält och kommentarer

Fritextfält ska inte underskattas och bör vara tvingande vid rapportering på driftstörningar, fel och insatser som bockas i under kategorier som "övrig störning". Blir kommentaren som skrivs vanligt förekommande bör man överväga att lägga till den i kodbiblioteket. Möjligheten att bifoga bilder är också viktig.

3.3 Koppling till data som redan finns

3.3.1 System och objekttyper för registrering av fel

För att samtidigt kunna vara tydlig och inte behöva skapa dubbla koder för samma fel beroende på i fall det inträffar på vatten eller avlopp, på ledning eller servis, på avstängningsventil eller på brandpost bör man möjliggöra att anläggningsdel, system och allmän eller privat del kan specificeras för varje fel. Det kan göras med egna fält eller genom att tillägg görs i problemkoden. Det allra bästa är ifall felet kopplas till ett objekt i ledningsdatabasen vilket gör inmatning i driftstörningsdatabasen onödig. Det som behöver framgå är (listan på anläggningsdelar är inte komplett):

System och objekttyper

- System – vatten, spillvatten, dagvatten, kombinerat, dränering
- Ägare – allmän del, privat del, andra ledningsägare
- Objekttyp – ledning, servis, avstängningsventil, luftningsventil, backventil, tömningsanordning, brandpost, spolpost, nedstigningsbrunn, tillsynsbrunn, rensbrunn, galler, högvattenluckor, pumpstation

3.3.2 Rördata i kartdatabas

Det finns i samband med driftstörning ingen anledning att till exempel rapportera material och dimension för ett rör då denna information oftast redan finns i kartdatabasen. Men det är viktigt att se till att dessa system innehåller nödvändiga korrekta basdata. Saknas denna bör insatser göras för att komplettera/rätta informationen i kartdatabasen.

Grundinformation

- Objektidnummer
- Ledningsslag – vatten, spillvatten, dagvatten, kombinerat, brädd, dränering
- Ledningsklassning – huvudledning, distributions-/samlingsledning, servis
- Ägare – VA, gata, privat...
- Transportsätt – självfall, tryckledning...

Rörinformation

- Diameter och godstjocklek, alternativt ytter- och innerdiameter
- Form – cirkulär, rektangulär, äggformad...
- Material – PE, PVC, stål, betong...
- Tryckklass – PN8, PN10, -...
- Ytskydd – cementbruk, Zn...
- Skarvmetod – stumsvets, gummiringsfog...

Anläggandeinformation

- Anläggningsår
- Renoveringsår
- Renoveringsmetod – i förekommande fall
- Läggningsmetod – schakt, styrd borrhning...
- Ledningsbädd – samkross, rustbädd...
- Fyllnadsmaterial i ledningsgrav
- Nivåer på ledningar och brunnar

3.3.3 Övrig GIS-data

Det finns egentligen ingen begränsning i vilken information som vidare kan kopplas till ledningsobjekteten och de driftstörningar som registreras.

För analys av problem som korrosion, sättningar, inläckage, översvämningar m.m. kan information om följande vara av stor vikt.

- Markanvändning
- Jordart
- Grundvattennivå
- Skyfallskartering och information om instängda områden

För bedömning av en driftstörnings omfattning vid till exempel en vattenläcka kan lägen på ventiler och geokodade abonnenter hjälpa till att följa upp servicemålen.

För bedömning av lasters påverkan eller planering av insatsens genomförande kan trafikering av vägsträckan vara ett bra attribut för vägytor i gisdatabasen.

3.4 Komplementinformation vid driftstörningsrapportering

Det finns en hel del kompletterande information som behövs kring en driftstörning för att den ska kunna följas upp på rätt sätt. Ett exempel är att man kan vilja skilja ut vattenläckor som uppstått och lagats akut från vattenläckor som upptäckts (ofta mindre) i samband med läcksökningsprogram. I följande avsnitt beskrivs kompletterande information som är önskvärd att få med. I kodlistan i bilaga 4 förutsätts att denna information har kunnat läggas till. Saknas möjlighet att rapportera detta kan dubbla koder behövas för att göra urskiljningen, till exempel skulle det då behöva finnas en kod för vattenläcka, en kod för vattenläcka upptäckt under läcksökningsprogram etc.

3.4.1 Tillkomst

En registrering av en driftstörning behöver kunna bedömas i ljuset av dess tillkomst – är det ett kundklagomål, ett larm eller en funnen vattenläcka vid ett planerat läcksökningsprogram? Av denna anledning bör följande olika tillkomstsätt kunna urskiljas

- (Kund)anmälan – kund eller annan utomstående person har anmält en brist – oftast en driftstörning.
- Larm
- Läcksökningsprogram – vid läcksökning påträffas läckor. Arbetet bidrar på sikt till att öka servicegraden och minska risken för avbrott. Dessa måste kunna skiljas ut från akuta läckor som sänker servicegraden.
- Rörinspektionsprogram – vid rörinspektioner påträffas en mängd fel vilket ofta (med undantag för t.ex. utläckage) inte hänger ihop med någon driftstörning. Om sådana observationer tas med i VA-databasen måste de vara urskiljbara från övriga observationer.
- Vattenprovtagningsprogram – ett vattenprov med anmärkningar bör väga tyngre än ett klagomål på "dåligt vatten"
- På övrigt sätt egenfunnet – genom egen personal eller entreprenör.

3.4.2 Driftstörningsbekräftelse

En driftstörning i form av ett klagomål måste undersökas innan den kan bekräftas. Till exempel måste ett klagomål på vattenkvalitet följas upp med ett vattenprov.

- Obekräftad – ingen återkoppling från undersökare har ännu erhållits. Detta bör vara default i VA-databasformuläret.
- Bekräftad – störningen är bekräftad och stämmer

- Avfärdad – störningen visade sig inte stämma eller har inte med VA att göra. (Vid kundkontakter kan det dock vara bra att behålla noteringen om tidigare "ärenden")

3.4.3 Gradering, omfattning

För vissa driftstörningar finns det behov att beskriva omfattningen. Det är skillnad på en pysvattenläcka och ett totalt ledningsbrott. En vattenläcka kan drabba ett kvarter eller en enskild kund. Den kan vara kortvarig eller pågå i dygn.

Det kan antingen lösas genom olika koder för olika omfattning. Till exempel skilja på vattenläcka som kan lagas utan avstängning och vattenläcka som måste stängas av för att kunna lagas eller lägga till extra fält vid driftstörningsrapporteringen för uppföljningsändamål som till exempel:

- Driftavbrott
  - Antal drabbade ...
  - Störningstid ...
  - Gradering/allvarlighetsgrad 1–3 (och för olika driftstörningar definiera vad som avses med graderingen)
- Trycklöst (påverkar risken för kontaminering)
  - Kostnader eller koppling till ekonomisk databas via t.ex. arbetsordernummer.

4 Slutsatser och diskussion

För att kunna bedriva underhålls- och förnyelseplanering på ett bra sätt är det av stor vikt att orsakerna till driftstörningar och inträffade fel analyseras. Det är emellertid inte alltid lätt att dra korrekta slutsatser om vad orsakerna egentligen är. Verkligheten är komplex och man bör alltid vikta korrekt, objektiv information tyngre än antaganden och sammanträffanden. De senare är dock värdefulla pusselbitar i felsökningen som också stimulerar att personalen engageras i uppföljningen.

Rapporteringen bör ske strukturerat och så enkelt man kan på ett sätt där driftstörningar, konsekvenser, fel och orsaker hålls isär.

En viktig faktor är att se till hur hela informationskedjan ska fungera och motivera alla inblandade i processen. Se till att den person som följer upp driftstörningar också pratar direkt med driften och de som gjorde den första analysen, då blir det lättare att vidmakthålla kvaliteten och möjliggör att kedjan förbättras.

Det kan sannolikt vara bättre att ha färre väsentliga parametrar som rapporteras korrekt med full täckning än en bred flora som fyller en brokig bukett. Är alternativen för många riskerar felrapportering ske.

5 Framtidens möjligheter och gårdagens situation

VA-organisationerna är idag på väg ifrån den pappersmässiga hanteringen i fält, en procedur som ofta innebär dubbelarbete då informationen sedan ska föras över till de digitala databaserna. Allt fler har numer tillgång till läsplatta eller dator i fält och kan med hjälp av GPS-uppkoppling och åtkomst till ledningskartan få tillgång till direkt information om läget på platsen. Formulär kan ge lämpliga valalternativ efter ledningstyp och typ av driftstörning och därmed göra dokumentationen enklare och med mindre risk för fel. Redan idag har varje rörläggare sin smarta telefon med sig och kan fotografera skadan. Bilderna blir, ifall de kan länkas till driftstörningen, ett bra komplement till det valda felet så att rättning i efterhand möjliggörs.

Med en mer kvalitetssäkrad databas för driftstörningar möjliggörs att metoder som inkluderar artificiell intelligens och maskininlärning användas för att få ut samband och bedöma risk för skador i olika delar av systemet. Idag begränsas möjligheterna delvis på grund av bristen på korrekt data. Men det pågår många utvecklingsprojekt inom va-organisationerna idag kring detta.

På sikt bör databaserna anpassas till begrepp och den systematik som finns i de standarder som redan finns inom tillgångsförvaltning och underhåll.

6 Referenser

- Adrup, A., Giertz, T., & Jacobsson, D. (2018). *Arbete med publikation förnyelse, uppdatering av Svenskt Vattens publikation P39*.
- Malm, A., Horstmark, A., Jansson, E., Larsson, G., Meyer, A., & Uusijärvi, J. (2011). *Handbok i förnyelseplanering av VA ledningar*. Svenskt Vatten Utveckling nr 2011-12.
- Malm, A., Mokhlesi, S., Sernhed, K., & Yarahmadi, N. (2016).). *Kartläggning av materialfördelning och skadestatistik av vatten- och fjärrvärmeledningar i Sverige som underlag till rekommendationer för datainsamling*. Vinnova rapport framtagen inom ramen för projektet Pipestatus. Vinnova.
- Malm, A., Svensson, G., Bondelind, M., & Balmér, P. (2018). *Prioriterade nyckeltal för VA-verksamheten*. Svenskt Vatten Utveckling nr 2018-6.
- Mårtensson, H., Malm, A., Sederholm, B., Sällström, J.-H., & Trägårdh, J. (2018). *Framtidens hållbara VA-ledningssystem*. Svenskt Vatten Utveckling nr 2018-10.
- Stahre, P., Mellström, G., & Adamsson, J. (2007). *Värdering av vatten- och avloppsledningsnät*. Svenskt Vatten Utveckling nr 2007-13.
- Svensk Standard. (2014). *Ledningssystem för tillgångar — översikt, principer och terminologi*. ISO 55000:2014.
- Svensk Standard. (2017). *Underhåll – Terminologi*. SS-EN 13306:2017.
- Svenskt Vatten. (2006). *TV-inspektion av avloppsledningar i mark*. P93.
- Svenskt Vatten. (2018). *Hållbarhetsindex för kommunernas VA-verksamhet. Beskrivning av verktygets syfte och konstruktion inför undersökningen 2018*.
- Svenskt Vatten. Hämtat från <http://www.svensktvatten.se/vattentjanster/organisation-och-juridik/va-statistik/> den 29 12 2018
- Svenskt Vattens statistikdatabas. (u.d.). Hämtat från <http://www.svensktvatten.se/vattentjanster/organisation-och-juridik/va-statistik/>

Bilaga 1 • Driftstörningsblanketter från några VA-huvudmän

I bilagan visas blanketter från några av de deltagande VA-organisationerna:

• Miva	26
• Mälarenergi	28
• Skara energi	30
• VA-Syd	32
• Värnamo	33
• Västvatten	35

Dessutom visas föreslagen blankett från

• P39 Skötsel och underhåll av VA-nät VAV, 1979	37

Samt ett exempel från utlandet

• Charleston Water, South Carolina	39

HÄNDELSERAPPORT

Sid 1 av 2

Händelsen rapporteras i tre steg – störning, fel och insats.
Ifylld rapport och skiss lämnas till arbetsledare.

Flödestyp	Objekttyp	Dimension/material	Tidpunkt för händelsen
☐ Vatten	☐ Huvudledning	☐ Servisledning	Inv ..... Datum: .....
☐ Dagvatten	☐ Ventil	☐ Brunn	Utv ..... Tid: .....
☐ Spillvatten	☐	Mtrl	Sign: .....
Punktobjekt (t ex SNB1000)		Lägesangivelse	
Ledningsobjekt (t ex VAG200–VAG300)		VA-distrikt:	
☐ Objekt ej karterad, skiss bifogas		Gatuadress:	
		Fastighet:	

1. STÖRNING

☐ BRD Bräddning	☐ KÖV Källaröversvämning	☐ STO Stopp
☐ DVS Dålig smak/lukt	☐ LKT Luktproblem	☐ TRY Tryckslag
☐ DTR Dåligt tryck	☐ UTL Läckage	☐ ÖST Övrig störning
☐ FEL Fel, ur funktion	☐ MÖV Marköversvämning	
☐ DVF Färgat/grumligt vatten	☐ IND Olämpligt utsläpp till avlopp	

2. FELTYP/ER – Flera kan anges

BLÅ=vatten

GRÖN=dagvatten, spillvatten

GUL=vatten, dagvatten, spillvatten

☐ DKA Dåligt kapacitet	☐ FÖV Felaktig övergång	☐ ÖLO Överasfalterad brunn
☐ DOM Dålig omsättning	☐ FEL Felkopplat spill till dag	☐ ÖVD Överläckning från dag till spill
☐ DVK Dålig vattenkvalitet	☐ FKO Felkoppling	☐ ÖVS Överläckning från spill till dag
☐ DTR Dåligt tryck	☐ FET Fettavsättning	☐ ÖVE Översvämning
☐ FAV Fel på avstängningsanordning	☐ FAS Flöde i anslutande servis	☐ DEF Deformation
☐ FBP Fel på brandpost	☐ FOG Fogförskjutning	☐ DIS Distansmarkering saknas
☐ FLU Fel på luftningsventil	☐ FRF Främmande föremål	☐ FAN Fel på anordning
☐ FTÖ Fel på tömningsventil	☐ DAF Förorenat dagvatten utsläpp	☐ FPA Fel på armatur
☐ FRY Frusen vattenledning	☐ HIN Hinder	☐ FBE Fel på betäckning
☐ IGM Igensatt vattenmätare	☐ REG Häftigt regn	☐ FTJ Frysning/tjäle
☐ OPA Otät packning	☐ DIN Igensatt dagvattenintag	☐ HÅL Hål på ledning
☐ TRS Problem i tryckstegringsstn	☐ DUT Igensatt dagvattenutlopp	☐ KDE Krossat/deformerat rör
☐ TRY Tryckslag	☐ DDR Igensatt dränering	☐ LFK Längdförskjutning, rör
☐ YTA Ytskada vattenledning	☐ INS Ingen sikt	☐ MAT Materialfel
☐ ÖFV Överasfalterad ventil mm	☐ DIN Igensatt dagvattenintag	☐ OFE Okänd feltyp
☐ ANS Ansamling	☐ INL Inläckning	☐ OOR Okänd orsak
☐ STO Avloppsstopp	☐ KAM Inspektion avbruten	☐ OLE Otäta ledningar
☐ BRD Bräddning	☐ INT Inträngande fogtätning	☐ ELU Problem med elutrustning
☐ DEA Defekt övergångsprofil	☐ INH Inträngande rör	☐ AUT Problem med pumpautomatik
☐ DLU Dålig lutning	☐ IND Olämpligt utsläpp till avlopp	☐ PUS Pumpstopp
☐ DAV Dålig vallning	☐ OFB Otäta fogar i brunn	☐ RBR Rörbrott/kollaps
☐ DYT Dålig ytvattenavdelning	☐ OFL Otäta fogar i ledning	☐ SED Slamavsättning/sediment
☐ DFE Ej fungerande fettavskiljare	☐ OVV Ovidkommande vatten	☐ SPR Spricka
☐ DOL Ej fungerande oljeavskiljare	☐ PST Problem i pumpstation	☐ SAT Sättningar
☐ FBD Fel på bräddavlopp	☐ PRF Produktionsfel	☐ PAJ Söndergrävning
☐ FST Fel på stegjärn	☐ REP Reparation	☐ STR Trång sektion/strykning
☐ FEA Felaktig anslutning	☐ ROT Rötter	☐ PÅB Utfällning/påbyggnad
☐ FDA Felaktig dagvattenanslutning	☐ SVA Svacka	☐ UTF Utfällning/påväxt
☐ FDR Felaktig dräneringsanslutning	☐ UTA Utläckning från avlopp	☐ AMU Yttre korrosion
☐ FSE Felaktig servisanslutning	☐ NIV Vattennivå	☐ ÖPR Övrigt problem
☐ FEG Felaktig återöppning	☐ YTS Ytskada dag-/spillvattenledning	

Beskrivning av fel: .....

.....

.....

.....

3. INSATS

☐ BOB Borttagning av brunn	☐ RDI Rensning av dagvatteninlopp	☐ TRN Tryckmätning
☐ BAN Byte av anordning	☐ RDA Rensning av dagvattenutlopp	☐ TÅT Tätning av NB
☐ DIS Distansmarkering	☐ REP Reparation	☐ UHL Underhåll av avluftning
☐ HTS Högtrycksspolning, slamsug	☐ RAT Rotskärning	☐ UHB Underhåll av brandpost
☐ REL Infodring, relining	☐ SUG Slamsugning	☐ UHV Underhåll av ventiler
☐ INL Inlining	☐ SLB Slopa bandpost	☐ BAV Underhåll bakvattenventiler
☐ OML Omläggning	☐ SLV Slopa ventil	☐ SER Utföra ny servis
☐ OMP Ompackning/permatight	☐ SPR Spolning/rensning	☐ KÖL Övertäckningskontroll
☐ OMV Omvallning av NB	☐ NNB Sätta ny NB	☐ ÖVH Övrigt underhåll
☐ PRO Proppa ledning	☐ VEV Sätta ny ventil	
☐ RBR Rensning av bräddavlopp	☐ JUS Tillsyn, justering	

Beskrivning av insats (utrymme för skiss finns på baksidan): .....

.....

.....

HÄNDELSERAPPORT

Händelsen rapporteras i tre steg – störning, fel och insats.
Ifylld rapport och skiss lämnas till arbetsledare.

Sid 2 av 2

Orienteringsskiss, måttsatt med dimension och material

☐ Dimensioner fel/saknas i karta
☐ Material fel/saknas i karta

Ytterligare anteckningar

.....

.....

.....

Återställning/kvarstående arbete

☐ Registrerad av arbetsledare: .....

.....

.....

.....

Övrigt om händelsen

☐ Distansmarkering:	☐ uppsatt	☐ nedtagen	☐ saknas	
☐ Händelsen är inmätt av:				☐ Ej inmätt, påverkar ej kartan
☐ Skiss bifogas, måttsatt	☐ Ledningskarta bifogas, måttsatt			☐ Foto finns

Registrerad i TEKIS VABAS

☐ 1 Driftstörning	☐ 2 Tillsyn/kontroll	☐ 5 Öv underhåll
☐ 6 Förnyelse	☐ 7 Förbättring	☐ 9 Problem

Sign: .....

Datum: .....

Ledningskarta/skiss lämnad för KARTERING

Kopia på måttsatt ledningskarta/skiss är lämnad till karttekniker
för kartering i kartan.

Sign: .....

Datum: .....

VABAS

Händelsedatum	
Klockslag	
Signatur	

Driftstörning

Flödestyp

- ☐ Vatten
☐ Spillvatten
☐ Dagvatten
☐ Kombinerat

Ledning/Objekt

- ☐ Huvudledning
☐ Servisledning
☐ Privat ledning
☐ Trolig privat ledning

- ☐ Ventil
☐ Brunn
☐ Pumpstation
☐ Brandpost

Gatadress _____ Husnummer _____

Punkt

Ledning frånpunkt

Tillpunkt

 Läge _____ meter från ☐ Frånpunkt
☐ Tillpunkt

Störning

- ☐ Läckage
☐ Dåligt tryck
☐ Dålig smak/lukt
☐ Färgat/grumligt vatten

- ☐ Stopp
☐ Källaröversvämning
☐ Luktproblem
☐ Marköversvämning

- ☐ Bräddning
☐ Olja/kemikalie
☐ Fel

Fel

- ☐ Spricka
☐ Krossat rör
☐ Yttre korrosion
☐ Fryst

- ☐ Ansamling
☐ Fett
☐ Rötter
☐ Skyfall

- ☐ Fel på betäckning
☐ Annat fel, notera
i anteckningsfältet

Anteckning:

Ventilmanövrering

VAV	S	Kl.	Ö	Kl.	Sign	VAV	S	Kl.	Ö	Kl.	Sign
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

INSATS

☐ Reparation	☐ Högtrycksspolning	☐ Tillsyn
☐ Annat _____		

Beskrivning av utförd insats:

Materialspecifikation:

Objekt	Fabrikat	Typ	Material	Ytter-diameter	Inner-diameter	Tryck-klass
Vattenledningar						
Spillvattenledningar						
Dagvattenledningar						

Objekt	Fabrikat	Typ	Material	Dimension	Tryck-klass
Brunnar					
Brunnsbeteckningar					
Ventiler					
Brandposter/Spolposter					
Övrigt					

DRIFTSTÖRNINGSRAPPORT

ANMÄLAN

Typ av system ☐ Vatten ☐ Spillvatten ☐ Dagvatten ☐ Komb. Avlopp ☐ Tryckavlopp	Anmälld störning 1 ☐ Stopp 4 ☐ Dåligt tryck 2 ☐ Läckage 5 ☐ Dålig lukt/smak/färg 3 ☐ Översvämning 6 ☐ Fel på armatur 7 ☐ ..... 8 ☐ Överläckage	Datum <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> <tr> <td>År</td><td>Mån</td><td>Dag</td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>							År	Mån	Dag			
År	Mån	Dag												

LÄGESANGIVELSE

Gatuadress inkl nummer																		
Specifikation av läget																		
Ledning Rördimension ..... Rörmaterial ..... Störningens avstånd från ena knutpunkten ..... m ..... m <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>									Anordning/brunn ☐ Brandpost ☐ Avstängningsventil ☐ Luftningsventil ☐ Tömningsventil ☐ Avloppsbrunn ☐ Anordning i brunn ..... <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>									Servis/servisanordningar ☐ Servisledning ☐ Servisventil ☐ Servisbrunn ..... Rördimension..... Rörmaterial.....

UTREDNING

Bedömning av utvärdig kondition (ifylles i förekommande fall)	
1 ☐ Bra skick	3 ☐ Dålig kondition
2 ☐ Något nedsatt kondition	4 ☐ Mycket dålig kondition
Typ av fel/iakttagelser	
1 ☐ Läckage	2 ☐ Avloppsstopp
.....	
.....	
Trolig orsak/utlösande faktor	
1 ☐ Sättningar	4 ☐ Materialfel
2 ☐ Yttre korrosion	5 ☐ Eftersatt skötsel/tillsyn
3 ☐ Frysning/tjäle	6 ☐ Okänt
.....	
.....	

ÅTGÄRD

Åtgärd ledning/servisledning

- 1 ☐ Lokal reparation (rep muff)
 2 ☐ Infällning (.....m)
 3 ☐ Omläggning (hela sträckan)
 4 ☐ Borttagning av stopp
- .....

Åtgärd brunn

- 5 ☐ Tätning av inläckage
 6 ☐ Just. Av betäckning
 7 ☐ Borttagning av stopp
 8 ☐ Rengöring
 9 ☐ Rotborttagning
- .....

Åtgärd anordning

- 10 ☐ Reparation
 11 ☐ Borttagning anordning
 12 ☐ Utbyte anordning
 13 ☐ Just betäckning
 14 ☐ Borttagning av stopp
 15 ☐ Ompackning
- .....

Reparationsmaterial

.....
 .....

Vattenavstängning

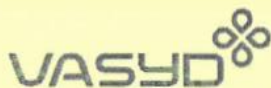
	Dat	Kl
Vattnets avstängt	...../.....	....
Vattnet påsläppt	Dat	Kl
	...../.....	....

Kommentar .....

.....
 .....

Arbetsorder

Nr

☐ DRIFTSTÖRNINGSRAPPORT

☐ Beredskap

ANMÄLAN

Typ av system

- ☐ Vatten
- ☐ Spillvatten
- ☐ Dagvatten
- ☐ Komb. avlopp
- ☐ Tryckavlopp

Anmäld störning

- 1 ☐ Stopp
- 2 ☐ Läcka
- 3 ☐ Undersökning
- 7 ☐ Översvämning (fyll i dämningshöjd)
- 8 ☐ .....
- 4 ☐ Dåligt tryck
- 5 ☐ Dålig lukt/smak/färg
- 6 ☐ Fel på armatur

Datum

År	Mån.	Dag			

LÄGESANGIVELSE

Gatuadress inkl nummer ..... / Ort .....

Specifikation av läget .....

Ledning

Rördimension .....

Rörmaterial .....

Störningens avstånd från ena knutpunkten

..... m ..... m

Anordning/brunn

- ☐ Brandpost
- ☐ Avstängningsventil
- ☐ Luftningsventil
- ☐ Tömningsventil
- ☐ Avloppsbrunn
- ☐ Anordning i brunn

.....

Servis/servisanordning

- ☐ Servisledning
- ☐ Servisventil
- ☐ Servisbrunn

.....

Rördimension .....

Rörmaterial .....

VATTEN

AVLOPP

Bedömning av utvändigt kondition (ifylles i förekommande fall)

- 1 ☐ Bra skick
- 2 ☐ Något nedsatt kondition
- 3 ☐ Dålig kondition
- 4 ☐ Mycket dålig kondition

Typ av fel / iakttagelser ledning

- 1 ☐ Cirkulär spricka / rörbrott
- 2 ☐ Längsgående spricka
- 3 ☐ Hål / korrosion
- 4 ☐ Fogfel
- 5 ☐ Övrigt .....

Typ av fel / iakttagelser ledning

- 1 ☐ Krossat / deformerat rör
- 2 ☐ Fett
- 3 ☐ Rötter
- 4 ☐ Felkoppling
- 5 ☐ Okänt
- 6 ☐ Risk för skadekrav

Typ av fel / iakttagelser anordning

- 1 ☐ Otät packning
- 2 ☐ Fel på spindelstång
- 3 ☐ Övrigt .....

Dämningshöjd / vattennivå under lock

- 1 ☐ Berörd brunn
- 2 ☐ Servis
- 3 ☐ Nivå under lock .....

Trolig orsak / utlösande faktor

- 1 ☐ Söndergrävning
- 2 ☐ Sättningar
- 3 ☐ Yttre korrosion
- 4 ☐ Inre korrosion
- 5 ☐ Vinter förhållande
- 6 ☐ Okänt

Trolig orsak / utlösande faktor

- 1 ☐ Söndergrävning
- 2 ☐ Svacka, bakfall
- 3 ☐ Restaurangavlopp
- 4 ☐ Häftigt regn
- 5 ☐ Okänt

TEKNISKA FÖRVALTNINGEN

DRIFTSTÖRNINGSRAPPORT VA

Rapporttyp:	Egen personal:	☐	Allmänheten:	☐	TV-inspektion:	☐	Larm:	☐
Anmälningsdatum:				Åtgärdat datum:				
Adress:				Ort:				
Typ av ledning: ☐ Huvudledning ☐ Servis ☐ Privat servis ☐ Armatur ☐ Brunn								
Typ av driftstörning: ☐ Vattenläcka ☐ Avloppsstopp ☐ Marköversvämning ☐ Vattenkvalitet ☐ Källaröversvämning ☐ LPS-pumpstopp ☐ Annat ☐ *(vid Källaröversvämning fyll i blankett A-KÖV i WORD) Fastighet:.....								
Orsak: ☐ Rörbrott ☐ Fräthål ☐ Kapacitetsproblem ☐ Fett ☐ Trädrötter ☐ Igensättning ☐ Yttre påverkan ☐ Bristf utförande ☐ Spricka ☐ Fogläcka ☐ Sättning ☐ Dåligt fall ☐ Frysning ☐ Krossat ☐ Defekt armatur ☐ Litet flöde								
Åtgärd: ☐ Lagning rep muff ☐ Utbyte av rör till..... ☐ Ompackning ☐ Utbyte av servis till ..... ☐ Utbyte av armatur ☐ Högtryckspolning ☐ Rotskärm ☐ Annat								
Avstängningstid Vattenledning avstängd .....tim Abonnenter Antal drabbade hushåll .....st, industrier ..... st Kostnad driftstörning Beräknad kostnad för driftstörning..... Återstående arbeten ..... Övriga upplysningar								
..... Arbetsledare/uppgiftslämnare								

VÄND!

UPPGIFTER OM HUVUDLEDNINGEN

Ledningstyp	☐ Dagvatten	☐ Spillvatten	☐ Kombinerad	☐ Vatten
	☐ Tryckavlopp			
Ledningsmaterial (om möjligt)	☐ Betong	☐ Lerrör	☐ PVC	☐ Polyeten
	☐ Asbest	☐ Galv	☐ Koppar	☐ Gråjärn
	☐ Segjärn	☐ Bonna/Centab	☐ Annat:.....	
Ledningsdimension:				
Fogmaterial	☐ Gummiring	☐ Cementbruk	☐ Blyfog	☐ Tyton
	☐ Fläns	☐ Ehrimuff	☐ Koppling	☐ Svets
	☐ Plastring	☐ Övrigt:		
Ledningskondition	☐ 5(God)	☐ 4	☐ 3	☐ 2
	☐ 1(Dålig)			
Markförhållanden	☐ Lera	☐ Morän	☐ Silt	☐ Sand
	☐ Grus	☐ Berg		
Grundläggning	☐ Pålad platta	☐ Tvärpålning		
Grundvatten	☐ Ja	☐ Nej		
Bef kringfyllning	☐ Sand	☐ Lera	☐ Silt	☐ Bef. schaktmassor
Läggingsdjup: .....meter Tjäldjup: .....meter				
Skiss:				

DRIFTSTÖRNINGSRAPPORT

2016-04-22

Anmälaren

Namn:	☐ Fastighetsägare

Plats

Gatuadress:	Postadress:
Fastighetsbeteckning:	Telefon:

Rapporttyp

☐ Extern (EXT)	☐ TV-inspektion (TVI)	☐ Uppgift saknas (UPS)
☐ VA-personal (VAP)	☐ VA-personal, läcksökning (VAL)	☐ Annat:

Typ

☐ Inträngande avloppsvatten (INA)	☐ Luktöversämring (LUF)	☐ Lågt vattentryck (LVT)
☐ Missfärgat vatten (MIV)	☐ Smaköversämring (SMF)	☐ Sus i ledning (SUS)
☐ Säkerhetsventil öppnar (SVÖ)	☐ Uppgift saknas (UPS)	☐ Utan vatten (UTV)
☐ Vattenflöde på mark (VPM)	☐ Hög vattenförbrukning (HVF)	☐ Blödning (BLN)
☐ Ventil ur funktion (VUF)	☐ Hål i mark (HIM)	☐ Defekt ledning (DEL)
☐ Annat		

Driftstörningsdatum

Datum:	Klockan:	Signatur:

Beskrivning

Objekttyp

☐ Brunn	☐ Ledning	☐ Servisledning

Anordning till

☐ BP	☐ SP	☐ Rännstensbrunn	☐ Kupolbrunn	☐ Intagsbrunn 1000

Anordning

☐ AV	☐ SV	☐ BP	☐ SP	☐ Rännstensbrunn
☐ Kupolbrunn	☐ Intagsbrunn 1000			

Ledningstyp

☐ Renvatten	☐ Spillvatten	☐ Dagvatten	☐ Råvatten	☐ Tryckspillvatten
☐ Annat:				

Driftstörningsnummer: _____

HEMSIDA
www.vastvatten.se

E-POST
info@vastvatten.se

POSTADRESS
Kanslibacken 9
451 81 Uddevalla

BESÖKSADRESS
Kanslibacken 9
Uddevalla

TELEFON
(kundservice)

ORG.NR
556901-9622

DRIFTSTÖRNINGSRAPPORT

2016-04-22

Ledningsmaterial och ledningsdimension

☐ Segjärn (SEG)	☐ Btg (BTG)	☐ PVC (PVC)	☐ Sentabrör (SENT)	☐ Eternit (ETER)
☐ Gjutjärn (GJJ)	☐ Galv (GALV)	☐ Koppar (CU)	☐ Stål (STÅL)	☐ Stål, rostfritt (STÅLRF)
☐ PEL (PEL)	☐ PEM (PEM)	☐ PEH (PEH)	☐ PE MRS 80 (PR80)	☐ Uppgift saknas (UPS)
☐ PE MRS100(PE100)	☐ PP (PP)	☐ Epoxy-strumpa (EPOXY)	☐ Glaserat lerrör (HÖGANÄS)	
☐ Annat				

Ledningsdimension: .....

Feltyp

☐ Ledningsbrott (LEB)	☐ Ledningsstopp, dagv (LSD)	☐ Ledningsstopp, spillv (LSS)
☐ Kan inte fastställas (KIF)	☐ Pumpstopp, dagv (PSD)	☐ Pumpstopp, spillv (PSS)
☐ Pumpstopp, renvatten (PSV)	☐ Ej undersökt (EJU)	☐ Pumpstopp, råvatten (PSR)
☐ Otäthet (OTH)	☐ Annat:	

Orsak

☐ Fog (FOG)	☐ Föremål (FÖR)	☐ Inkoppling felaktig (INF)
☐ Ispropp (ISP)	☐ Korrosion (KOR)	☐ Lutning (LUT)
☐ Materialfel (MAF)	☐ Materialövergång (MAÖ)	☐ Kan inte fastställas (KIF)
☐ Rörbrott (RÖB)	☐ Rötter (RÖT)	☐ Spricka (SPR)
☐ Stopp (STO)	☐ Sättning (SÄT)	☐ Ej undersökt (EJU)
☐ Yttre påverkan (YTP)	☐ Träklabbe (TRK)	☐ Packning otät (PAO)
☐ Packboxläcka (PBL)	☐ Bitar ur (BUR)	☐ Ventil stänger ej (VSE)
☐ Spindelstäng av (SPA)	☐ Garnityr skadat (GAS)	☐ Annat:

Åtgärd (endast utförda åtgärder skall notera här)

☐ Reparationsmuff + rör (MRR)	☐ Reparationsmuff (MUR)	☐ Omläggning (OML)
☐ Rensning (REN)	☐ Rotskärning (ROT)	☐ Renovering (ROV)
☐ Slamsugning, dagv-brunn (SLD)	☐ Slamsugning, ej dagv-brunn (SLS)	☐ TV-inspektion (TVI)
☐ Spolning, högtrycks- (SPH)	☐ Spolning (SPO)	☐ Reparation (REP)
☐ Uppgift saknas (UPS)	☐ Åtgärdas ej (ÅEJ)	☐ Annat:
☐ Utbytespaket (UTP)	☐ Vattenprovtagning (VPT)	

Anmärkning

☐ Fogförskjutning (FFS)	☐ Lutning, bakfall (LUB)	☐ Lutning, liten (LUL)
☐ Muff, EHRI (MUE)	☐ Muff (MUF)	☐ Muff, reparations- (MUR)
☐ Rakt av (RAA)	☐ Skada i rörgrav (SKR)	☐ Skada överyta (SKÖ)
☐ Sten (STE)	☐ Tjäle (TJÄ)	☐ Översvämning (ÖVE)
☐ Kombinerad ledning (KOL)	☐ Svacka (SVA)	☐ Foto (FOT)
☐ Rep muff, reparations- (MUFF)	☐ Annat:	

Aktualitet ☐ Engångsåtgärd ☐ Återkommande åtgärd

☐ Åtgärdad akut (ÅAK)	☐ Åtgärd inom en (1) månad (Å1M)	☐ Åtgärd inom ett (1) år (Å1Å)
☐ Åtgärd utförd (ÅUT)	☐ Åtgärd inom tre (3) mån (Å3M)	☐ Åtgärd inom två (2) år (Å2Å)
☐ Åtgärdas vid behov (ÅVB)	☐ Åtgärd inom sex (6) mån (Å6M)	☐ Åtgärd avvaktas (ÅAV)
☐ Åtgärd inom en (1) vecka (Å1V)	☐ Åtgärd inom nio (9) mån (Å9M)	

☐ Ledningen avstängd den mellan kl och kl Sign☐ Rapporten ifylld den klockan Sign

Registrerad

Driftstörningsnummer	Objekt	Datum	Sign

HEMSIDA
www.vastvatten.seE-POST
info@vastvatten.sePOSTADRESS
Kanslibacken 9
451 81 UddevallaBESÖKSADRESS
Kanslibacken 9
UddevallaTELEFON
(kundservice)ORG.NR
556901-9622

Bilaga 10

KOMMUN

RAPPORT OM
DRIFTSTÖRNING

- ☐ VATTENLEDNING
☐ TRYCKAVLOPPSLEDNING

Plats ..... Störningen konstaterad 197 — —

Väderlek (när störningen konstaterades) ..... Temperatur ..... ° C.

☐ Huvudledning   Ledning i
☐ Distributionsledning   ☐ starkt trafikerad gata
☐ Servisledning   ☐ lokalgata
☐ Armatur   ☐ park- eller åkermark
☐ .....   ☐ .....

Ledningsmaterial ..... Rörtyp ..... Fogtyp .....

Diameter ..... mm   Alder ca ..... år

Antal ledningar i graven ..... st

Ledningens läge ☐ Högst ☐ Mitten ☐ Lägst   Fyllningshöjd (från hjässa till markyta) ca ..... m

Ev tjäldjup ..... cm

Markförhållanden (jordart, bergschakt, grundv förh etc) .....

Kringfyllningsmaterial (närmast ledningen) .....

Resterande fyllningsmaterial .....

Typ av driftstörning (rörbrott, fogläcka, frysning, mätarfel, defekt armatur o d) .....

Vid armaturstörning, typ av armatur och störningens art .....

Orsak (materialfel, bristfällig förankring, ojämn sättning p g a korsande ledningar, bristfällig packning, yttre åverkan, yttre eller inre korrosion o d) .....

Åtgärd (utbyte av rör eller armatur, användande av speciell reparationsmaterial, ompackning etc) .....

☐ Avstängning   ☐ Reparation   under beredskapstid (icke ordinarie arbetstid)
☐ Avstängning   ☐ Reparation   under ordinarie arbetstid

Tidåtgång från störningens rapportering tills ledningen åter tagits i drift ..... tim, därav tid för reparationsarbetet ..... tim

lakttagelser om ledningens och armaturens kondition .....

Övriga upplysningar .....

Arbetsledare .....

Bilaga 11

KOMMUN

RAPPORT OM
DRIFTSTÖRNING

- ☐ SPILLVATTENLEDNING
☐ DAGVATTENLEDNING
☐ KOMB LEDNING

Plats ..... Störningen konstaterad 197 .....

Väderlek (när störningen konstaterades) ..... Temperatur ..... ° C.

- ☐ Avskärande ledning   ☐ Brunn   Ledning i ☐ starkt trafikerad gata
                                  eller samlingsledning   ☐ lokalgata
☐ Servisledning   ☐ park- eller åkermark
☐ Dykarledning   ☐

Ledningsmaterial ..... Rörtyp ..... Fogtyp .....

Diameter ..... mm   Lutning ..... ‰   Ålder ca ..... år

Antal ledningar i graven ..... st

Ledningens läge ☐ Högst ☐ Mitten ☐ Lägst   Fyllningshöjd (från hjässa till markyta) ca ..... m

Markförhållanden (jordart, bergschakt, grundv förh etc) .....

Kringfyllningsmaterial (närmast ledningen) .....

Resterande fyllningsmaterial .....

Typ av driftstörning (stopp, översvämning, läckage o d) .....

Orsak (materialfel, felaktig inkoppling, rörbrott, bakfall, svacka, ojämn sättning i ledningens underlag, bristfällig packning, sedimentering p g a litet flöde, trädrötter, främmande föremål i ledningen, hängande tätningsring, frätande ämnen, yttre åverkan, yttre eller inre korrosion o d) .....

Åtgärd (högtryckspolning, maskinrensning, manuell rensning, uppgrävning o d) .....

☐ Reparation utförd under beredskapstid (icke ordinarie arbetstid)☐ Reparation utförd under ordinarie arbetstid

Tidåtgång från störningens rapportering tills ledningen åter tagits i drift ..... tim, därav tid för reparationsarbetet ..... tim.

Iakttagelser om ledningens och brunnarnas kondition .....

Övriga upplysningar .....

Arbetsledare .....

☐ MAIN-BREAK   ☐ REPAIR   ☐ REPLACE
WATER DISTRIBUTION DEPARTMENT   Day

Wk Rqst #

PL/CL

Subdivision:

Finish time: ____: ____ am/pm

Supervisor's Signature: _____ District Supervisor's Sign: _____

Bilaga 2 • Rekommenderad struktur för blankett utifrån denna rapport

Konceptuell struktur för driftstörningsblankett

Bilaga 2

Administrativa uppgifter	
Allmänt	Tillkomst
Tidpunkt för störning.....	☐ (Kund)anmälan
Adress.....	☐ Larm
Fastighet	☐ Läcksökningsprogram
Upprättad av, kunduppgifter etc.	☐ Rörinspektionsprogram
	☐ Vattenprovtagning
	☐ Egenfunnet

Driftstörning/Konsekvens			
Bekräftelse	Omfattning	Gradering	Störning i funktion
☐ Bekräftad	Störningstid.....	☐ 1 liten påverkan	☐ Vattendistribution
☐ Avförd	Antal drabbade.....	☐ 2 medel påverkan	☐ Spillvattenavledning
		☐ 3 stor påverkan	☐ Dagvattenavledning
<u>VATTEN</u>		<u>AVLOPP (S K D)</u>	
STÖRNING			
☐ UTL Vattenläcka	☐ STO Stopp		
☐ DVK Dålig vattenkvalitet	☐ BTR Baktryck		
☐ DVS Dålig lukt eller smak	☐ DKA Kapacitetsbrist		
☐ DVF Färgat eller grumligt vatten	☐ UTA Utläckage avlopp		
☐ DTR Dåligt tryck	☐ UTS Utsläpp avlopp		
☐ ÖST Övrig störning.....	☐ LKT Avloppslukt		
	☐ ÖST Övrig störning.....		
KONSEKVENSS		KONSEKVENSS	
☐ LAB Leveransavbrott	☐ KÖV Översvämning av byggnad	Kommentarer	
☐ KÖV Översvämning av byggnad	☐ MÖV Översvämning av mark		
☐ MÖV Översvämning av mark	☐ BRD Bräddning		

Objektkoppling	Fel/bakomliggande orsak
Objekttyp	Felkod:
☐ Huvudledning	☐ RBR Rörbrott
☐ Servisledning	☐ KRO Krossat rör
☐ Brunn	☐ DEF Deformation
☐ Ventil	☐ SPR Spricka
☐ Brandpost	☐ HÅL Hål
☐	☐ YTS Ytskada
Ägare	☐ ....
☐ VA	☐ .....
☐ Gata	☐ .....
☐ Privat	☐ .....
Koppling till karta	Felkod:
Objekt id.....	☐ .....
Längdmätning.....	☐ .....
Från objektid.....	☐ .....
	☐ .....
	☐ .....
	☐ .....
	☐ .....
Koordinat Nord.....	☐ .....
Koordinat Syd.....	☐ .....
	Kommentarer
	.....
	.....
	.....
	.....
	.....

Fler koder kan markeras. Markera med ett X för primärt fel som har orsakat driftstörningen och med ett / för ett bakomliggande fel som tros ha orsakat ett primärt fel eller bidragit till driftstörningen

Insats		Kommentarer
Allmänt		
Tidpunkt för åtgärd.....		.....
Tid för åtgärd (h)		.....
☐ Insats utan driftavbrott		.....
Arbetsordernummer.....		.....
Övrigt arbetsledare m.m.....		.....
Insats:		
☐ OML Omläggning	☐	
☐ RIN Infodring	☐	
☐ INV Förstärkning korrosionsskydd	☐	
☐ OMF Omdiktning fog	☐	
☐ REP Reparation	☐	
☐ SPR Spolning rensning	☐	
☐ OMP Ompackning	☐	
☐	☐	
☐	☐	
☐	☐	
	☐	

Bilaga 3 • Minienkät kring driftstörningsdatabaser från några kommuner

Bilaga 3
Minienkät

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Ömsköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Hur kommer Du i kontakt med systemen – drift, uppföljning eller på annat sätt?	Som VA-utredare vid planering, prioritering samt utdata i mitt arbete. Som systemansvarig och deltagare i Vabas referensgrupp även på lite fler nivåer än mina medarbetare.	Framförallt uppföljning	Drift: Skapar arbetsordrar och lägger in driftstörningsdokumentation. Planering: Uppföljning av läckor, källaröversvämningar m.m.	Drift, Underhåll, Uppföljning, Analys	En del drift men mestadels uppföljning
Vad heter systemet ni använder?	VABAS (Sokigo)	dpWater (Digpro)	VA-banken (VA-Utveckling)	VABAS (Sokigo)	Cityworks (Azteka)
Vad används systemet till?					
-driftstörningar	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
-arbetsplanering	Ja	delvis, Vi karterar planerade investeringsprojekt i karta.	Ja - arbetsordrar	Ja, delvis	Ja
-kundklagomål	Ja	delvis, En del kundklagomål avseende smak och lukt rapporteras direkt i systemet. Här finns dock utvecklingspotential	Läggs ibland in som problem men inte alltid. Driften upplever att det lätt blir för många problemsymboler i kartan. Här kan vi bli bättre! Tex så läggs aldrig klagomål på vattenkvalitet/luft/smak in i VA-banken. Man lägger heller inte in klagomål på lågt tryck.	Ja	
-annat	Visualisering av utvald data tex driftstörningar, kortbetyg ledningar, källaröversvämningar	Ja, Systemet används i dagsläget huvudsakligen som tittskåp, export och import av digitalt kartmaterial för projekt, import av TV-inspektioner, och för att generera enklare rapporter avseende anläggningsdata (åldrar, ledningar med många skador m.m)	Insatser är kopplade mot förrådssystemet så att man kan se vilket material som har använts vid tex en läcklagning.		

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Örnsköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Hur nöjda är ni med systemet?	Både ja och nej. Vet att andra system är bättre/mer utvecklade när det gäller vissa moduler/funktioner/användarvänlighet mm. Som ex Vabas saknar modul för Vattenprover och det är en stor brist. Som deltagare i referensgrupp har vi lyckats påverka till vissa förbättringar (enligt oss) men det tar tid och kraft.	Vi anser att systemet har en del i övrigt att önska då det gäller just VA-funktioner och möjligheten till planering. En del moment, särskilt exporter/importer och framtagna av rapporter från systemet kräver mycket extraarbete. En del problemet härrör dock från bristfällig dokumentation.	Vi är nöjda!	Ganska nöjda	På det stora hela är jag personligen nöjd med systemet. Bättre uppföljningsmöjligheter skulle vara bra och sen finns det alltid funktioner som kan bli bättre.
Hur funkar rapportering i systemet – rapporteras det fullständigt, finns det för mycket fritext, är det för många tvingande fält etc?	Tycker att Sokigo hör sammar referensgruppens åsikter då vi kan förklara varför vi vill ändra nåt. Vi har själva gjort en blankett som vi är rätt så nöjda med. Den bygger på det fält som Vabas har. Sen är det ju mycket avgörande vem som tex gör en driftstörning. Hos oss är det rörläggaren som fyller i den, några om dom har behörighet att registrera den och sen kan det ju vara en input i ett projekt som vi som planerare lyfter. Det kan skifta mycket i kvalitet men då lyfter vi det i arbetsgrupperna.	Vi har förenklats inmatningsformuläret och vilka koder som vi använder för driftstörningar, se Bilaga 1. De koder som finns i Bilaga 1 är de som historiskt använts 95 % av alla rapporteringstillfällen mellan 1992-2017. Vi tycker inte att det finns för mycket fritext. Textfälten kan vara bra för att rapportera sådant som inte låter sig fångas i koder.	VA-banken är lätt att använda En sak som är lite krångligt är att först skapas ett problem och efter det skapas en insats, sedan måste man komma ihåg att gå tillbaka och justera problemkoderna när man vet vad som var fel.	Bra	För rapportering är det bra med mycket fritext. För att göra det lättare för de som rapporterar har vi försökt minska ned de tvingande fälten ihop med Geodata-enheten.

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Örnsköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Ge exempel på driftstörnings/insatskoder som aldrig används	* Då vi gjort jobbet med "systemunderhåll" i Vabas har vi rensat så att tillåtna DS/Insatser är anpassade till hur vi vill ha det. Men visst vi har några som ändå inte är några kioskvältare ;) * TRS problem i tryckstegring (anläggningar registreras i IDUS) * PTS problem i pumpstation (se ovan)	Dessa koder används mindre än 5 % av alla rapporteringstillfällen. Vi misstänker att detta härrör från att flera av koderna är svåra att avgöra vid reparationstillfällen, samt att man valt andra koder istället: KON, Konditionsproblem KRO, Krossat rör SAT, Sättningar DVS, Dålig smak/luft DLU, Dålig lutning FBP, Fel på brandpost STR, Trång sektion/strykning PAJ, Söndergrävning SED, Slamavsättning/Sediment FTJ, Frysning/Tjäle AMI, Inre korrosion	Det är ganska många som inte används, tex DVS Dålig smak/luft, DVK Dålig vattenkvalitet. Vi rensar bort sådana vi inte behöver, eller börjar använda fler	-	-

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Örnköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Ge exempel på driftstörnings/insatskoder som ofta används fel. Varför?		Framförallt handlar det om att man anger koderna RBR för SGJ-ledningar, där det troligen varit korrosion eller frätskador (FRÄ). Det kan även vara så att koden RBR använts för andra skador än just rörbrott, eller som standardkod för vattenläcka. För spillvattenledning kan ibland en del källaröversvämningar (KÖV) rapporteras som stopp. Det handlar troligen mest om att rutinerna för driftreportering inte varit tydliga, att man inte delat upp i problemet (Vattenläcka, UTL) och orsaken (RBR, FRÄ etc), samt att orsaken i fält ibland kan tyckas/är oklar. Bland insatskoderna kan det ibland råda viss förvirring kring vad som är reparation och vad som ska räknas som förnyelse. Exempelvis har en del infällningar ibland rapporterats som förnyelse. Här har vi dock tagit fram en rutin och hoppas att det ska avhjälpa oklarheten.	Det kan vara ett problem när man använder ÖPR Övrigt problem och inte justerar det när man vet vad som var fel. Ofta används UTL Utläckage som Problemkod 1 och samma kod på Problemkod 2 där man egentligen ska specificera vilken typ av skada som har inträffat.	-	-
Ge exempel på driftstörnings/insatskoder ni saknar	Inga som jag kommer på		Nej, det saknas inget vad vi kommer på.	Vi kan lägga till och ta bort koder efter eget behov	Om det är någon typ av störningskod eller arbetsordertyp som inte finns kan Geodata-enheten lägga till detta.

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Ömsköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Går det enkelt följa upp bologsmål, rapportering till VASS etc med systemet eller krävs en del extra jobb?	Nu är jag inte direkt delaktig i den typen av inrapportering. Men jag vet att det är en del handpåläggning. Uppgifter ska finns i från olika system och sen finns "fel" i basen som gör att även om funktionen finns (som i Vabas) blir siffrorna fel. Vi nyttjar mallar i Vabas för utdata.	Systemet vi använder har möjlighet till rapporter, men dessa måste vanligen kompletteras för att kvalitetssäkra underlaget, något som är relativt tidskrävande. Det är framförallt en effekt av felinmatningar och otydliga dokumentationsrutiner. Nyckelta I etc, skulle ev. kunna gå att få fram, men kräver anpassning/utveckling av programmet. Möjligheten att följa upp ekonomiskt utfall, att göra kalkyler, projektprognoser och bra hantering av hela projektportföljen är också starkt begränsade.	Det behövs en del extra jobb, dessa går att utveckla. Skulle behövas mer resurser för att utveckla VA-banken och att skapa bra rutiner för hur driftstörningar läggs in och följs upp.	Kräver handpåläggning	För uppföljning är Cityworks kanske inte det bästa verktyget som det är idag. Vi använder oss av ett annat verktyg som sammansätter data från Cityworks.

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Örnköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Övrigt att tillägga	Vår ledningsdatabas är Vabas. Vi planerar, registrerar, visualiserar in- och utdata när det gäller allt från arbetsordrar (Tillsyn/UH-arbeten av olika slag, TV-insp) till driftstörningar, förbättringar och förnyelse. Hela vår organisation på Rörnät arbetar i Vabas med olika syften i princip dagligen. Det är även vår karta (MapGuide) som under vissa betingelser även är vår fältkarta.	Då det gäller systemen/programmen/kartada baserna är det viktigt dels att själva programmen är enkla, att inmatningsformulären inte innehåller för många val och att inmatningsätten är anpassade för fältpersonal. Vidare bör programmen kunna anpassas av VA-kunnig personal. En erfarenhet är också att det kan vara bra att gå igenom alla koder med berörd driftpersonal och i organisationen komma överens om vilka koder som ska användas.	-		Kanske kan vara positivt att använda sig av samma system som andra VA-bolag använder. Detta skulle kanske kunna innebära en snabbare utveckling av system samt många inputs till förbättringar. Här kan jag referera till tv-inspektioner som man velat synliggöra i kartan men som inte är möjligt i Cityworks. Idag går det i AquaGis (Geosecma, Esri) men gör det hela oanvändarvänligt, eftersom vi beställer dessa i Cityworks. Vad jag förstätt från Vabas har detta fungerat under lång tid. Nackdelen att använda samma system som andra kanske innebär vissa begränsningar. Idag kan vi ju anpassa systemet efter våra behov en hel del själva.

Uppgiftslämnare	Michael Lindström	Markus Lundgren	Jörgen Fredriksson/Frida Moberg	Lars Engström	Jessica Thorsell
Företag	MIVA, Örnköldsvik	Telge Nät, Södertälje	Kungsbacka	Mälarenergi, Västerås	Stockholm Vatten och Avfall
Ytterligare utanför enkäten		"Här har vi i stort sett lämnat pappersblanketterna och gått över till digitala driftrapporteringsformulär. Bifogar därför ett dokument med några allmänna synpunkter som kan vara bra att ha med in i projektet och där det finns skärmdumpar på vår digitala driftrapportering. Viktigt tycker vi är att det inte blir en för omfattande rapportering och att man håller det så enkelt som möjligt. Sedan kanske också en idé är att ha olika ambitionsnivåer för olika VA-huvudmän, då de faktiska resurserna för rapportering skiljer sig åt över landet." Telge nät har idag en rensad lista bestående av 23 driftstörningar och fel: AMU, UTL, STO, OOR, SPR, FNK, FRF, ROT, RBR, DVK, FAV, FAN, FOF, KÖV, FRÅ, ÖPR, OPA, FET, DRI, ANS, DVF, FRY, PUS			

Bilaga 4 • Kodlista med definitioner

Bilaga 4

Kodlista

1	Driftstörningar.....	2
1.1	Driftstörningar.....	2
1.2	Konsekvenser av driftstörningar.....	3
1.3	Övriga störningar.....	3
2	Fel.....	3
2.1	Fysiska fel.....	3
2.2	Driftfel.....	5
2.3	Övriga fel.....	5
2.4	Bakomliggande orsaker.....	6
3	Insatser.....	7
3.1	Insatser ledningar.....	7
3.2	Insatser anordningar.....	8
3.3	Övriga insatser.....	9

Förklaring till tabell	
KOD	Tre bokstäver för kod.
KOD	Högerställd placering av kod visar att koden har högre detaljeringsgrad än huvudkoden ovan. T.ex. korrosion respektive inre och yttre korrosion.
KOD	Viktiga koder med hänsyn till verksamhetsuppföljning samt underlag för förnyelse- och underhållsplanering är markerade med en <u>understrykning</u> .
*	Markerar ny kod. Koden eller beteckningen förekommer inte sedan tidigare i "VABAS" kodlistan.
V	Tillämpas för vattenledningsnät.
A	Tillämpas för avloppsledningsnät (spillvatten, kombinerat och dag- och dränvatten).

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
1 Driftstörningar						
1.1 Driftstörningar						
<u>UTL</u>		Vattenläcka	Vattenläckage från rörledning, fog, brandpost eller annan anordning.			
<u>DVK</u>		Dålig vattenkvalitet	(Klagomål på) dålig vattenkvalitet ur kemiskt bakteriellt hänseende som ej omfattar lukt/smak eller färg.	V		
BAK		Anmärkning mikrobiologi	Anmärkning på prover (otjänligt eller tjänligt med anmärkning) med avseende på mikrobiologi.	V		
FYK		Anmärkning fysikaliskt/kemiskt	Anmärkning på prover (otjänligt eller tjänligt med anmärkning) med avseende på fysikaliskt kemiska parametrar.	V		
<u>DVS</u>		Klagomål lukt/smak	(Klagomål på) dålig vattenkvalitet med avseende på lukt eller smak.	V		
<u>DVE</u>		Klagomål färg	(Klagomål på) dålig vattenkvalitet med avseende på färg eller grumling.	V		
<u>DTR</u>		Klagomål tryck	(Klagomål på) dåligt vattentryck.	V		
DKA		Dålig kapacitet	(Klagomål på) dålig kapacitet.	V	A	Koden kan vara svåränvänd, vem avgör att kapaciteten är dålig – utifrån vilket kriterium?
<u>STO</u>		Avloppstopp	Stopp i eller kraftig igensättning av avloppsledning.		A	Stoppet visar sig genom att vatten i avloppsinstallationer eller servisbrunnar är uppdämt.
BTR	*	Baktryck	Avloppsvattnet trycks upp ur avloppsnätet t.ex. genom golvbrunn eller avloppsbrunn i gatan.		A	Baktrycket kan bero på ett stopp men kan också vara att kapaciteten är nedsatt till exempel vid översvämningar. Skillnad mot stopp där inget bakåtföde erhålls.
<u>UTA</u>		Utläckage avlopp	Avloppsledning konstateras läcka ut, till exempel genom ett hål i botten eller genom otät fog.		A	Det kan vara svårt att upptäcka utläckage. Ofta kan det göras i samband med rörinspektion.
<u>UTS</u>	*	Utsläpp	Utsläpp av förorening t.ex. olja. Ofta upptäckt vid dagvattenutlopp i dike eller sjö.		A	
LKT		Klagomål på avloppslukt	Klagomål på avloppslukt.		A	
1.2 Konsekvenser av driftstörningar						
<u>KÖV</u>		Översvämning av byggnad	Översvämning av byggnad på grund av vattenläcka eller baktryck av avloppsvatten från allmänt ledningsnät. Framförallt källare men även andra byggnadsdelar kan vara drabbade.	V	A	

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
MÖV		Översvämning av mark	Översvämning av mark på grund av vattenläcka eller baktryck av avloppsvatten från allmänt ledningsnät.	V	A	
ÖVE		Övrig översvämning	Övrig översvämning.	V	A	Rapporterad översvämning som inte kan kopplas ihop med va-ledningsnätet. Kommentarer krävs.
BRD		Ej avsedd bräddning av avloppsvatten	Avloppsvatten från spillvattenförande ledningsnät släpps ut via ledningsförbindelse eller bräddkant till dagvattensystem eller recipient.		A	Obs, bräddning vid systemfunktion (kombinerade system) bör inte rapporteras på denna kod.
LAB	*	Leveransavbrott	Oplanerat vattenavbrott för kunder.	V		Ofta beroende av vattenläcka eller avstängning i samband med vattenläcka.
1.3 Övriga störningar						
RÄT		Rättor	Klagomål på förekomst av rättor som misstänks komma från allmänt avloppssystem.		A	
ÖST		Övrig störning	Övrig störning som inte finns i kodlistan.	V	A	Kräver en kommentar. Blir koden vanligt förekommande bör man överväga att skapa eller lägga till en befintlig kod i kodlistan.
IST	*	Ingen störning	Ingen störning men noteras i alla fall.	V	A	Bör åtföljas av kommentar. Kan användas i samband rapportering av ett fel som dock inte resulterade i någon störning i VA funktionen.
2 Fel						
2.1 Fysiska fel						
2.1.1 Skada på rörgods						
RBR		Rör av/rörbrott	Röret är helt av (vatten). Eller saknar stora bitar (avlopp).	V	A	Det finns också en närliggande kod i "VABAS"-listan: KDE,
KRO		Krossat rör	Röret har kollapsat.	V	A	Krossat/deformerat rör. Upplevs dock som förvillande (antingen är det krossat eller deformerat) och tas därför ej med i kodlistan.
DEF		Deformation	Röret har inte det tvärsnitt som är tänkt, vanligtvis en ovalitet, men röret i sig är huvudsakligen helt.	V	A	
SPR		Spricka	Spricka.	V	A	

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
SPC		Spricka cirkulär	Spricka vars utbredning är vinkelrätt mot rörets längdriktning.	V	A	
SPL		Spricka längsgående	Spricka vars utbredning är i linje med rörets längdriktning.	V	A	
SPU		Sprickor utbredda	Omfattande sprickbildning.	V	A	
<u>HÅL</u>		Hål	Ett hål, ej beroende på sprickbildning. Orsaken kan t.ex. vara korrosion eller nötning av något slag.	V	A	
2.1.2 Skada på yta						
YTS		Ytskada	Skador på rörets yta, annat än korrosion.	(V)	A	
<u>KRS</u>	*	Korrosion	Korrosion.	V	A	I första hand används AMI eller AMU men ifall det är svårt att avgöra om angreppet är inifrån eller utifrån så används denna.
AMI		Korrosion invändig	Korrosionsangrepp har skett från insidan av röret.	V	A	Kan såväl resultera i hål/brott som rostavlagringar som minskar rörets tvärsnitt.
AMU		Korrosion utvändig	Korrosionsangrepp har skett från utsidan av röret.	V	A	
2.1.3 Materialfel						
<u>MAT</u>		Materialfel	Fel på material som inte har med degradering till följd av miljö eller ålder att göra utan är ett fel i själva materialet.			
2.1.4 Fogfel						
<u>FOF</u>		Fogfel	Fel i fog			Kräver beskrivning av fel. Hellre används en av efterföljande specificerade koder.
OFL		Fog otät	Fogen är otät och läcker ut eller in.	V	A	
INT		Fog inträngande	Fogtätning har trängt in i röret.	(V)	A	
FOS	*	Fogtätning saknas	Fogtätningen borta.			
FOG		Fogförskjutning	Rören ligger inte i linje utan förkastningar eller isärdragningar sker i fogarna.	(V)	A	Det finns också koder i P93 avseende längdförskjutning och tvärförskjutning som inte har tagits med i denna lista.
2.1.5 Anordningsfel						
<u>FAN</u>		Fel på anordning	Fel på anordning.			Samlingskod för fel på anordningar. Kopplat objekt avgör vilken typ av anordning som har fel.
FAS		Fastrostat/Örörlig	Rörlig del som är örörlig på grund av till exempel rost.			

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
OPA		Otät packning	Otät packning eller annan otäthet i anordning (ingen skada på själva godset).			
2.1.6 Anslutningsfel						
FKO		Felkoppling	Någonting (kopplat objekt) är felkopplat.			
INH		Inhuggning	Anslutande rör tränger in i huvudledningen.	V	A	
2.2 Driftfel						
<u>STO</u>		Stopp	Stopp i eller kraftig igensättning av avloppsledning.		A	
FRY		Ledning frusen	Vattnet i röret är fruset och har bildat en ispropp.	V	(A)	Om fryssningen orsakat frostsprängning så används FTJ.
<u>SED</u>		Sediment	Material i botten på rör är avsatt genom gravitation.		A	Samlar ihop koderna för sediment och ansamling. Det kan vara såväl grus som sanitärt material. Åtföljes lämpligen av kommentar.
<u>PÅB</u>		Påbyggnad	Avlagringar på rörets väggar.	V	A	Samlar ihop koderna för påbyggnad och utfällning.
<u>FET</u>		Påbyggnad fett	Fettavlagringar på rörets väggar.		A	
FRF		Främmande föremål	Främmande föremål i röret.	(V)	A	Samlar ihop koderna för främmande föremål och hinder.
IGS	*	Igensatt	Någonting (kopplat objekt) är igensatt.	V	A	
INL		Inläckage	Ett lokaliserat inläckage (i spillvattenledning).		A	
<u>ROI</u>		Rötter	Rötter har växt in i rör eller brunn genom fog eller spricka.		A	
2.3 Övriga fel						
OFE		Okänt fel	Det finns fel men felsökning har inte lyckats hitta detta.			
EJF		Inget fel	Inget fel är påträffat vid felsökning och slutsatsen är att felet inte finns i va-systemet.	V	A	
<u>ÖPR</u>		Övrigt fel	Övrigt fel.			Kräver en kommentar.
2.4 Bakomliggande orsaker till driftstörningar och fel						
UTL		Vattenläcka	Vattenläckage från rörledning, fog, brandpost eller annan anordning.			Förekommer dubbelt i listan för att kunna kombineras med driftstörning (konsekvens) KÖV, MÖV och ÖVE.
PAJ		Söndergrävning	Ledning har grävts av eller på annat sätt förstörts vid arbete. Mänsklig faktor.	V	A	

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
FTJ		Frysning/tjäle	Marken runt röret har påverkats av tjärlörelser. Eller temperaturändringar eller frostsprängning har orsakat röret att spricka.	V	A	
<u>SAI</u>		Sättningar	Marken har satt sig på grund av till exempel yttre markförhållanden eller en dåligt packad ledningsbädd.	V	A	
SVA		Swacka/Bakfall	Swacka eller bakfall på rörsträckningen på så sätt att en konstant dämning uppstår		A	Swackor kan leda till sedimentation och fettpåbyggnad och efterföljande risk för stopp.
DÅV		Dålig vallning	Vallning är inte korrekt utförd i brunn på så sätt att dåliga hydrauliska förhållanden uppstår.		A	
OVV		Tillskottsvatten (ovidkommande)	Tillskottsvatten som orsak till höga flöden.		A	Föreslås användas endast i separerade spillvattensystem där tillskottsvatten inte är en del av systemfunktionen. Jämfört med INL som avser ett lokaliserat inläckage så avser denna kod allmänna problem med tillskottsvatten.
STR		Strypning/trång sektion	Tydlig minskning av dimension, avsiktligt eller oavsiktligt.	(V)	A	
DYT		Dålig ytvattenavledning	Störningen, ofta översvämming, har konstaterats bero av dålig ytvattenavledning och ej av ledningssystemets beskaffning.		A	
<u>REG</u>		Regn	Driftstörningen (vanligtvis baktryck) har skett i samband med regn. Fler utlösande fel och orsaker kan finnas.		A	Att använda som orsak till driftstörning KÖV, MÖV, och ÖVE i de fall kraftigt regn är utlösande orsak.
EST		Eftersatt skötsel	T.ex. spolprogram eller tillsyn som inte har genomförts.	V	A	
IND		Olämpligt utsläpp till avlopp	Olämpligt utsläpp till avlopp. T.ex. flytspackel eller förorening som olja eller restaurangavlopp.		A	Samlar restaurangavlopp och slakteriavlopp också. Kräver kommentar!
DOM		Dålig vattenomsättning	Dålig vattenomsättning i t.ex. ändledningar som kan leda till vattenkvalitetsproblem.	V		
H2S		Problem med svavelväte	Problem med svavelväte.		A	
PST		Problem i pumpstation	Pumpstation ej i drift eller med nedsatt kapacitet.		A	Här sorterat under orsaker eftersom det ligger utanför själva ledningsnätet.
TRS		Problem i tryckstegningsstation	Pumpstation ej i drift eller med nedsatt kapacitet.	V		Här sorterat under orsaker eftersom det ligger utanför själva ledningsnätet.

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
ÖOR	*	Övrig orsak	Övrig orsak.	V	A	Vid användning av koden måste det kommenteras i fritextfält. Viktig, särskilt om kodlistan är hårt rensad.
3 Insatser						
3.1 Insatser ledningar						
3.1.1 Nytt rör						
OML		Omläggning	Hela ledningssträckan byts ut i öppen schakt.	V	A	
INF		Infällning	En bit rör fälls in i schaktgropen.	V	A	Denna används i VABAS enbart för servisinkoppling, men bör kunna användas även för infällning på ledningssträcka.
ROF		Rörspräckning	Befintligt rör spräcks pneumatiskt eller hydrauliskt samtidigt som ett nytt rör dras in.	V	A	
ISL	*	Infodring sliplining	Nytt rör dras in i gammalt rör.	V	A	
IKR	*	Infodring kortrör	Korta ledningssegment trycks in i befintligt rör.	V	A	
IFP	*	Infodring formpassade rör	Ett ihopvikt rör monteras på plats och återfår sin ursprungliga form med tryck och värme.	V	A	
INP		Infodring med paneler	Nytt rör monteras i bitar i befintligt rör (större dimensioner).	(V)	A	
RIN		Infodring flexibelt foder	Ytskiktet i ledningen förstärks genom införandet av ett flexibelt foder, ofta självbärande, som hårdas med ljus eller ånga.	(V)	A	
3.1.2 Förstärkning av ytskikt						
INV		Förstärkning korrosionsskydd	Förstärkning av invändigt korrosionsskydd.			
CBI		Cementbruksisolering	Rör får förstärkt invändigt korrosionsskydd med cementbruk.	V	(A)	
EPX	*	Invändig epoxybehandling	Renovering av invändigt korrosionsskydd med epoxy.	V	A	
INJ	*	Injektering	T.ex. tätning brunnar, större ledningar samt tunnelväggar.		A	
3.1.3 Åtgärd fog						
OMF		Omdiktning fog	Blyfogar löds om.	V		
INS		Fogtätning av ledning	Fogar tätas.		A	
3.1.4 Reparation						
REP		Reparation	Reparation av något, objektkoppling avgör.			

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
RMU	*	Reparationsmuff	En reparationsmuff anbringas.			
3.1.5 Rensning						
SPR		Spolning/Rensning	Spolning av avloppsledning.			
HTS		Spolning (Högtryck)	Spolning av avloppsledning med högtryck.		A	
SSP	*	Säker spolning	Spolvattnet återvinns och renas vilket minskar såväl vattentillgången och utsläppen.		A	
SUG		Slamsugning	Slamsugning av t.ex. vattenlås eller sandfång.		A	
RAT		Rotskärning	Rötter tas bort. Olika metoder finns.		A	
LVS		Luft-vattenspolning	Tryckluft leds in via brandpost som blandas med vatten i rören vilket skapar en ökad turbulens och hastighet som rensar rören.	V		
BOL		Rensning med bollar	Mekanisk rensning av rör med en rörlig plugg som drivs fram av vatten, tryckluft eller det befintliga mediet i ledningen. Pluggen kan också vara av is.	V	A	
3.1.6 Bortkoppling						
PRO		Proppning	Bortkoppling av ledning genom att invändigt anbringa en propp, till exempel en uppumpningsbar gummipropp.	(V)	A	
BLI		Blindfläns	Metallskiva som monteras på en skarvfläns för att hindra flöde.	V	(A)	
3.2 Insatser anordningar						
OMP		Ompackning	Packningar i anordning (T.ex. brandpost eller ventil) byts ut.	V	A	
BAN		Byte av anordning	Byte av anordning.	V	A	
NAN	*	Ny anordning	En ny anordning.	V	A	
BHA		Borttagning av anordning	Borttagning av hela anordningen.	V	A	
3.3 Övriga insatser						
AVS		Vattenavstängning	Vattnet stängs av i samband med arbete.	V		Här behövs möjlighet att koppla avstängningen till ett område.
TIL		Tillsyn	Tillsyn av något och mindre justeringar.	V	A	
UHÅ	*	Underhåll	Underhåll, objektkoppling avgör av vad.	V	A	
KTS	*	Katodskydd	Katodskydd anbringas eller förbrukat skydd byts ut.	V	(A)	
KOK	*	Kokningsrekommendation	Otjänliga vattenprover leder till att kokningsrekommendation utfärdas.	V		Här behövs möjlighet att koppla till område.
RÅT		Råttbekämpning	Råttor bekämpas med gift eller råttfälla.		A	
BEV	*	Bevattningsförbud	Bevattningsförbud utfärdas på grund av vattenbrist eller hög förbrukning.	V		Här behövs möjlighet att koppla förbudet till område.

Kod	Ny	Klartext	Definition	V	A	Kommentar
IIS	*	Ingen insats	Ingen insats görs. Ett medvetet beslut.	V	A	

Box 14057 • 167 14 Bromma
Tfn 08 506 002 00
Fax 08 506 002 10
svensktvatten@svensktvatten.se
www.svensktvatten.se